

Delårsrapport

Augusti 2018

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	1
.....	1
Sammanfattning	3
MÅL	4
Samhällsperspektivet	6
Patientperspektivet	7
Medarbetarperspektivet	8
Perspektivet för verksamhetsresultat	9
Regionstyrelsens aktiva mål	10
De finansiella målen i Finansplan 2018-2020	11
.....	12
VERKSAMHET	12
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen	13
Regionala utvecklingsförvaltningen	19
Regionstaben	20
.....	21
MEDARBETARE	21
Utförd tid	22
Bemanningsföretag	23
Sjukfrånvaro - Hälsotjänstgörande arbete	24
.....	26
EKONOMI	26
Ekonomiskt resultat	27
Förändring av intäkter och kostnader	28
Investeringar	37
Engagemang i bolag och stiftelser	39
Resultaträkning	42
Balansräkning	43
Kassaflödesanalys	44
Allmänna redovisningsprinciper	44
Begreppsförklaringar och ordlista	45

Bilaga 1

Bilaga 2

Sammanfattning

Verksamhet

Den ökning av antalet besök i öppenvården, som pågått under en längre tid, har även fortsatt under 2018. Antalet läkarbesök har ökat med 0,4 procent jämfört med augusti 2017. Sjukvårdande behandling har ökat med 1,9 procent.

Antalet vårdtillfällen och vårddagar har under en längre tid trendmässigt sjunkit. Men fram till augusti 2018 ses nu istället en ökning av antalet vårdtillfällen med 1,8 procent medan vårddagar minskar med 3,9 procent.

Tillgängligheten har förbättrats inom primärvården men inom slutenvården är de fortfarande långt ifrån att uppnå målen.

Måluppfyllelse

För regionfullmäktiges strategiska mål finns totalt 106 framgångsfaktorer som ska bidra till att målen ska uppnås. Av dessa är 32 procent uppnådda, 58 procent är pågående 6 procent beräknas vara svåra att nå innan årets slut. 5 procent kan inte mätas förrän vid årsskiftet.

Samhällsperspektivet: Andelen barn och unga som får ett första besök inom 30 dagar uppnås inte. Målet för minskning av sjukpenningtal hos länets medborgare uppnås.

Patientperspektivet: Andelen vårdskador har minskat men målet har inte uppnåtts. Minskade återinskrivningar har inte uppnåtts till fullo men närmar sig målvärdet.

Medarbetarperspektivet: Den totala sjukfrånvaron har sjunkit till 5,2 procent, målet är uppnått.

Bemanningskostnaderna har minskat men når inte målet.

Verksamhetsresultat: Nettokostnaden ska minska jämfört med föregående år men fortsätter att öka. Tillgängligheten ligger fortsatt under målnivån.

Ekonomiskt utfall

Region Jämtland Härjedalens ackumulerade resultat efter augusti 2018 var – 71,3 miljoner kronor, vilket var 34,8 miljoner kronor sämre än föregående år.

Kraftigt ökade personalkostnader, fortsatt ökade kostnader avseende riks- och regionvård samt ökade läkemedelskostnader är de huvudsakliga orsakerna till underskottet. Kostnader för bemanningsföretag har minskat jämfört med föregående år men ligger fortfarande kvar på en för hög nivå.

Nettokostnadsutvecklingen har under första halvåret visat på en betydligt högre ökningstakt 2018 jämfört med 2017, men har bromsats något under de sista månaderna och var efter augusti 4,6 procent jämfört med 5,0 procent föregående år. Dock är det en långt kvar till målet på -2,5 procent.

Fortsatt ökade bruttokostnader och en hög nettokostnad indikerar att de resultatförbättrande åtgärderna inte hinner få önskad effekt under 2018. Intäkterna har hittills ökat jämfört med föregående år, men detta har samtidigt genererat ökade kostnader. Prognosen försämras därför med 50 miljoner kronor till -250 miljoner kronor.

MÅL

Regionfullmäktige har i regionplanen för 2018-2020 beslutat om 21 strategiska mål inom perspektiven Samhälle, Patient, Medarbetare och Verksamhetsresultat. De visar viljeinriktningen och vad som ska genomföras de kommande tre åren. I följande sammanställningar har måluppfyllelsen värderats med hjälp av de framgångsfaktorer som är kopplade till respektive mål, kombinerat med en kvalitativ bedömning. Regionfullmäktige har även beslutat om fem finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Måluppfyllelse av strategiska och finansiella mål

De strategiska målen i regionplan 2018-2020

I regionstyrelsens, vårdvalsnämndens och regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplaner finns ett antal framgångsfaktorer (utvecklingsområden). De anger respektive nämnds eller styrelsens prioritering för 2018 utifrån de strategiska mål som regionfullmäktige fastställt i regionplanen. Framgångsfaktorerna följs upp genom beskrivningar och där det är möjligt, i form av indikatorer. Uppföljningen ligger sedan till grund för den samlade bedömningen av måluppfyllelsen för de fyra perspektiven som redovisas i tertiärrapporten, delårsrapporten och årsredovisningen genom en sammanfattande beskrivning och ett cirkeldiagram. Se bilaga 1 för uppföljning av framgångsfaktorer.

För regionfullmäktiges strategiska mål finns totalt 106 framgångsfaktorer som ska bidra till att målen ska uppnås. Av dessa är 32 procent uppnådda, 58 procent är pågående 6 procent beräknas vara svåra att nå innan årets slut. 5 procent kan inte mätas förrän vid årsskiftet.

När det gäller de strategiska målen för samhällsperspektivet så har 27 procent av framgångsfaktorerna uppnåtts, 50 procent är aktiviteter som pågår. 11 procent kanske inte kommer att uppfyllas innan årets slut och resterande kan inte bedömas förrän vid årets slut. Bra resultat visas framför allt inom strategiska målen ökat digitalt användande, en jämställd och jämlik region och många aktiviteter är på gång för en

bättre folkhälsa. Aktiviteter där det blir svårt att uppnå målen är inom fler arbetstillfällen och tillgänglig och samordnad hälso- och sjukvård.

För patientperspektivet är 75 procent av framgångsfaktorerna påbörjade. Resterande 25 procent har redan uppnåtts, då främst inom de strategiska målen för vård efter behov och vård så nära hemmet som möjligt.

Medarbetarperspektivet har flest andel uppnådda framgångsfaktorer, 44 procent. Resterande är aktiviteter som pågår i rätt riktning. De strategiska mål som visat bäst resultat är minskade sjuktal och tydligt ledarskap.

Även inom perspektivet verksamhetsresultat har stor andel av framgångsfaktorerna uppnåtts, 41 procent. Utöver det är 41 procent aktiviteter som är påbörjade i rätt riktning. Dock är det 5 procent som inte beräknas kunna nås innan årets slut och 13 procent går endast att bedöma efter årets slut och det ger därför en viss osäkerhet om måluppfyllelsen. Högre produktionskapacitet och minskad miljö- och klimatpåverkan är strategiska mål som gått bra. Målet om lägre kostnadsutveckling är positiv inom regional utveckling men inte för regionen som helhet.

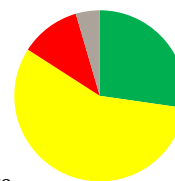
	Rätt åtgärder är utförda. Inga ytterligare åtgärder behöver göras under 2018. Framgångsfaktorn är uppfylld.
	Rätt åtgärder är planerade och/eller påbörjade.
	Fel åtgärder eller inga åtgärder är planerade eller påbörjade.

I bilaga 2 finns uppföljning av de övergripande handlingsplaner som ingår i regiondirektörens direktiv för 2018. Uppföljningen visar att arbeten med aktiviteter för att nå målen i planerna pågår. Men det är mycket arbete som återstår och för flera mål är det fortfarande osäkert om de kommer att kunna vara uppfyllda till årets slut. Det gäller exempelvis ett antal miljömål där statistik inte tas fram förrän efter årets slut. För flera av de handlingsplaner som är

länsövergripande pågår bland annat arbete med att hitta regiongemensamma prioriteringar och utvecklingsområden. De nya handlingsplaner som skulle utarbetas under 2018 kommer att göras klara under hösten; Handlingsplan för jämställd och jämlik verksamhet, Handlingsplan för tillgänglighet, Handlingsplan för Kvalitet och Handlingsplan för suicidpreventivt arbete.

Samhällsperspektivet

Jämtland Härjedalen ska vara en plats där nytänkande, framtidstro, mångfald och hållbar utveckling är högt prioriterat. De tio strategiska målen under området samhälle är tillsammans viktiga delar i det regionala utvecklingsarbetet. Inom de tio strategiska målen för samhällsperspektivet finns totalt 44 framgångsfaktorer som ska bidra till att uppfylla målen, varav 12 är uppfyllda, 25 är påbörjade aktiviteter i rätt riktning och 5 har inte uppnåtts. 2 kan inte svaras på förrän vid årets slut. Fördelningen av framgångsfaktorerna inom respektive mål visas i tabellen nedan. Cirkeldiagrammen visar den samlade måluppfyllelsen av de strategiska målen.

Strategiska mål samhälle	Framgångsfaktorer			Ej svar
	Grön	Gul	Röd	
Fler arbetstillfällen för män och kvinnor i privat och offentlig sektor	1	3	2	
Fler invånare i Regionen		3		1
Bättre infrastruktur	1	1	1	1
Fossilbränslefri region år 2030		4		
Ökat digitalt användande	4	1		
Kultur i hela regionen	1	1		
Jämlik och jämställd region	2	2		
Bättre folkhälsa		5		
Minskade sjukskrivningstal	1	1		
Tillgänglig och samordnad hälso- och sjukvård	2	4	2	
Totalt antal framgångsfaktorer	12	25	5	2

Grön kolumn innebär att rätt åtgärder är utförda. Inga ytterligare åtgärder behöver göras under 2018.

Gul kolumn innebär rätt åtgärder är planerade och/eller påbörjade.

Röd kolumn innebär fel åtgärder eller inga åtgärder är planerade eller påbörjade.

I bilaga 1 återfinns samtliga framgångsfaktorer.

Regional utveckling arbetar med flera projekt som pågår för att skapa fler arbeten i privat och offentlig sektor. Ett nära samarbete med kommuner och andra aktörer samt olika aktiviteter riktade mot nyanlända och ungdomar ska leda till fler invånare i Regionen.

Bättre infrastruktur ska uppnås genom bland annat ökat kollektivt resande och ny länstransportplan. Flera projekt pågår för fossilbränslefri region år 2030, bland annat genom fossilbränslefria transporter, ökad produktion av förnybar energi såsom sol samt att verka för energieffektivitet inom byggande och boende.

Kultur i hela regionen har skett genom spridning av kulturaktiviteter i hela regionen genom bland annat scenkonstföreställningar till barn och unga, högre andel kvinnliga musiker på skolscen.

Jämlik och jämställd region har uppnåtts genom att ungdomsmottagningar HBTQ-certifieras. I samtliga förfrågningsunderlag tas hänsyn till jämlik- och

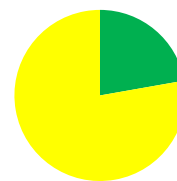
jämställdhetsperspektivet. Ytterligare aktiviteter som pågår är bland annat att skapa fler policyer som ska vara jämställdhets- jämlikhets- och barnrättsintegrerade.

Bättre folkhälsa och minskade sjukskrivningstal genom fler hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder, även hos unga. Bland annat ska en suicidpreventiv konferens hållas 12 november 2018. En viktig del är även att fortsätta öka kunskapen hos länets medborgare om det reformerade tandvårdsstödet.

Tillgänglig och samordnad hälso- och sjukvård ska ske via e-besök och tidsbokning via webb, detta arbete har dock inte hunnit påbörjats ännu. Däremot har fler patienter fått en samordnad individuell plan i år jämfört med 2017. Projekt psykisk hälsa involverar brukarorganisationer i alla pågående processer.

Patientperspektivet

Patientperspektivet handlar om att erbjuda länets invånare en god vård efter behov och på patientens villkor. Inom de fyra strategiska målen för patientperspektivet finns totalt 24 framgångsfaktorer som ska bidra till att uppfylla målen, varav 6 är uppfyllda och resterande 18 bedöms ha pågående aktiviteter i rätt riktning. Fördelningen av framgångsfaktorerna inom respektive mål visas i tabellen nedan. Cirkeldiagrammen visar den samlade måluppfyllelsen av de strategiska målen.

Strategiska mål patient	Framgångsfaktorer		
	Grön	Gul	Röd
Vård efter behov - jämlik och jämställd.	2	5	
Bättre tillgänglighet.	1	3	
God vård på patientens villkor.	1	8	
Mer professionell vård i hemmet eller så nära hemmet som möjligt.	2	2	
Totalt antal framgångsfaktorer	6	18	

Grön kolumn innebär rätt åtgärder är utförda. Inga ytterligare åtgärder behöver göras under 2018.

Gul kolumn innebär rätt åtgärder är planerade och/eller påbörjade.

Röd kolumn innebär fel åtgärder eller inga åtgärder är planerade eller påbörjade.

I bilaga 1 återfinns samtliga framgångsfaktorer.

Jämlik och jämställd vård efter behov uppnås bland annat genom att identifiera ohälsområden som konstaterats förekomma i högre grad hos asylsökande och nyanlända flyktingar. För ohälsområdena har därefter flera utvecklingsområden tagits fram för att förbättra psykisk hälsa, ge bättre föräldrastöd samt hälsoinformation på egna språket. Två ytterligare aktiviteter som kan bidra är samverkansavtal mellan Region Jämtland Härjedalen och samtliga länets kommuner angående familjecentraler och att det från och med oktober finns slutenvårdsplatser för barn och unga avskilda från vuxenpsykiatriska patienter. För att i högre grad praktiskt tillämpa Barnkonventionen, ska varje område inom hälso- och sjukvården utse två barnombud, vilket pågår. Ett nätverk har bildats för barnombuden och regiongemensamt uppdrag är framtaget.

Andra aktiviteter som pågår är att utveckla vårdvalen så att de motsvarar befolkningens behov, arbete för en jämlik tandhälsa och översyn av uppdraget för familjecentraler inom hälsovalet.

Bättre tillgänglighet är viktigt ur flera perspektiv. I detta sammanhang är implementering av rutiner gällande fråga om vårdsökande utsatts för våld i nära relation en del, så att individen kan få den hjälp som behövs. Personalens kompetens är viktig, varför utbildningsinsatser genomförts under 2018. Det är en del i regeringens satsning att minska mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Personalens kulturkompetens är väsentlig för att kunna möta vårdsökandes behov av hälso- och sjukvård då denne har annan kulturell bakgrund.

Primärvården arbetar kontinuerligt med att förbättra tillgängligheten. De flesta hälsocentraler har numera lättakut eller öppen mottagning och telefontillgängligheten har ökat.

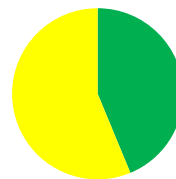
God vård på patientens villkor sker bland annat genom implementering av standardiserade vårdförlopp för olika cancerformer, som är ett viktigt utvecklingsarbete för att minska ledtider och förbättra flöden för dessa patientgrupper. Projektet för implementering av standardiserade vårdförlopp avslutas vid årsskiftet varför en förvaltningsplan för in- och utdata är under framtagande. För patienter med långvariga vårdbehov ska en fast vårdkontakt utses. Uppföljning visar att fler patienter nu får en fast vårdkontakt utsedd jämfört med tidigare år. Utbildning inom mental health first aid (MHFA) har genomförts, vilket ökar kunskap om att kunna identifiera personer med risk att begå självmord.

För att patienter ska kunna få professionell vård i hemmet eller så nära hemmet som möjligt är utveckling av vårdmöten med hjälp av teknik en av förutsättningarna. Tre olika former av kontakter används: videomöten, KBT-behandlingar via webb och hemmonitorering. Planering för utveckling av god och nära vård pågår.

För att följa utvecklingen ska antal hembesök som genomförs i primärvård följas upp. Den uppsökande tandvården har ökat något.

Medarbetarperspektivet

Region Jämtland Härjedalen ska vara en attraktiv och hälsofrämjande arbetsgivare för både kvinnor och män. De mål som sätts upp ska uppnås genom ett aktivt medarbetarskap, närvarande och tydligt ledarskap, jämställdhet och mångfald, rätt kompetens och en god lönebildning. Tillsammans speglar det hur individen och verksamheten når sina mål. Inom de fem strategiska målen för medarbetarperspektivet finns totalt 16 framgångsfaktorer som ska bidra till att uppfylla målen, varav 7 är uppfyllda och 9 bedöms ha pågående aktiviteter i rätt riktning. Fördelningen av framgångsfaktorerna inom respektive mål visas i tabellen nedan. Cirkeldiagrammen visar den samlade måluppfyllelsen av de strategiska målen.

Strategiska mål medarbetare	Framgångsfaktorer		
	Grön	Gul	Röd
1. Tydligt och lyhört ledarskap	2	1	
2. Ökad delaktighet.	1	4	
3. Kompetensutveckling och karriärvägar för alla yrkesgrupper	1	2	
4. Sänkta sjuktal.	2	1	
5. Kompetensförsörjning utifrån behov.	1	1	
Totalt antal framgångsfaktorer	7	9	0

Grön kolumn innebär rätt åtgärder är utförda. Inga ytterligare åtgärder behöver göras under 2018.

Gul kolumn innebär rätt åtgärder är planerade och/eller påbörjade.

Röd kolumn innebär fel åtgärder eller inga åtgärder är planerade eller påbörjade.

I bilaga 1 återfinns samtliga framgångsfaktorer.

Etablering av chefsnätverk och implementering av det nya ledarutvecklingsprogrammet har införts och ska leda till tydligt och lyhört ledarskap. En handlingsplan är upprättad för att utveckla chefsrollen för ett effektivare och tydligare ledarskap. Hittills har 22 personer anställts i extratjänster och arbetet fortsätter.

Ökad delaktighet genom medarbetarutbildning och bättre intern kommunikation. Det arbetas med förbättringar av informationskanaler bland annat genom att publicera löpande beslut i ledningsmail samt via Insidan. För att öka förståelsen för vikten av ett bra bemötande har alla enheter arbetat med värdegrund på arbetsplatsträffar.

Kompetensutveckling har skett genom att kompetenskartläggning har genomförts. Även om viss

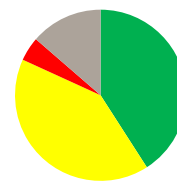
del av arbetet kvarstår. Även genom ökat deltagande i forskning som möjliggjorts genom att interna FoU-medel för klinisk forskning gjort sökbara för samtliga yrkeskategorier.

Aktivt mål för att sänka sjuktalerna är uppnått. I höst ska en enkät genomföras där frågor om sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande särbehandling ska finnas med.

Kompetensförsörjning utifrån behov ska ske genom oberoende av hyrpersonal. En nationell indikator för oberoende är framtagen. En kompetenskartläggning är genomförd och en handlingsplan är upprättad.

Perspektivet för verksamhetsresultat

Verksamhetsresultat ska visa strategiska områden för organisationens arbete och innefatta såväl finansiella som icke finansiella resultat. Inom de sex strategiska målen för perspektivet för verksamhetsresultat finns totalt 22 framgångsfaktorer som ska bidra till att uppfylla målen, varav 9 är uppfyllda, 9 bedöms ha pågående aktiviteter i rätt riktning och 1 har inga planerade åtgärder 3 har ingen uppgift. Fördelningen av framgångsfaktorerna inom respektive mål visas i tabellen nedan. Cirkeldiagrammen visar den samlade måluppfyllelsen av de strategiska målen.

Strategiska mål verksamhetsresultat	Framgångsfaktorer			Ej svar
	Grön	Gul	Röd	
1. Högre medvetenhet och ökad samverkan i hela koncernen.	1	1		
2. Lägre kostnadsutveckling än 2017	2	1	1	
3. Ökade intäkter	1	1		1
4. Ökad produktionskapacitet	2	3		
5. Minskad miljö- och klimatpåverkan	2	2		2
6. Fler arbetstillfällen utanför Östersund	1	1		
Totalt antal framgångsfaktorer	9	9	1	3

Grön kolumn innebär rätt åtgärder är utförda. Inga ytterligare åtgärder behöver göras under 2018.

Gul kolumn innebär rätt åtgärder är planerade och/eller påbörjade.

Röd kolumn innebär fel åtgärder eller inga åtgärder är planerade eller påbörjade.

I bilaga 1 återfinns samtliga framgångsfaktorer.

Ökad samverkan i hela koncernen ska ske genom översyn av helägda bolag och bolag med minst 30 procent ägarandel. En översyn av ägardirektiv för helägda bolag med en ägandeandel på mer än 30 procent sker kontinuerligt inför ägarsamråd och årsmöte.

Lägre kostnadsutveckling än 2017 ska uppnås genom ett antal resultatförbättrande åtgärder. Tyvärr har inte åtgärderna gett önskad effekt hittills.

Samtidigt ska intäkterna öka genom samarbetsavtal med andra som vill köpa hälso- och sjukvård. Från 1 juli 2018 ingår samtliga 8 kommuner och regionen i Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner. IT-samverkan och upphandlingssamverkan är de två områden som kommit längst men ännu inga avtal.

Ökad produktionskapacitet genom finansiering av utvecklingsprojekt och handlingsplan för tillgänglig

hälso- och sjukvård för medborgarna är under framtagande. Ett förslag på fastighetsplan har upprättats.

Minskad miljö- och klimatpåverkan har hittills gjorts genom att möjliggöra resfria möten och miljökrav har ställts i alla annonserade varuupphandlingar under 2018.

Fler arbetstillfällen utanför Östersund ska möjliggöras via distansarbete där regler för distansarbete har utarbetats. Omlokalisering av arbetstillfällen till länets övriga delar ska ske där det är kostnadseffektivt.

Schema för förläggning av medarbetares arbetstid i regionens kommuner har upprättats och följs. Där ges kommunens politiker och tjänstemän möjlighet till frågor och erfarenhetsutbyte

Regionstyrelsens aktiva mål

Till de strategiska målen finns även åtta mätbara mål, regionstyrelsens aktiva mål.

Aktiva mål samhälle	Målvärde	Utfall 2018-08-31		Kommentar
Andel barn och unga som får ett första besök inom område barn, unga vuxna, inom 30 dagar	90% inom 30 dagar	60,2 %		BUP:s mottagning för första linjen klarar i stort hålla besök inom 30 dagar. Dock har många med utredningsfrågeställning väntat längre än 30 dagar vilket påverkar tillgänglighetssiffrorna negativt.
Minskning av sjukpenningtal hos länets medborgare	Minska differensen till riket med 1 dag jmf med 2014= 12,4 dagar.	0,6 dagar		Mål uppnått. Länet: 9,2 sjukpenningdagar (kvinnor 11,7 och män 6,8). Riket: 9,8 sjukpenningdagar (kvinnor: 12,9 och män 6,7) Utfall juli 2018: Måluppfyllelse. Länet ligger under genomsnittet för riket. Endast 6 län har färre sjukpenningdagar per invånare än Jämtlands län.

Aktiva mål patient	Målvärde	Utfall 2018-08-31		Kommentar
Andel vårdskador ska minska.	7%	8 %		7 % av kvinnorna och 9 % av männen drabbades av vårdskada.. Aktiviteter pågår ex kompetenskort, funktionskort, KTC, nutitionsprocess, uppdrag vårdprevention osv
Minska återinskrivningar.	Lägre andel än 2014 <15 %	18 %		Vården försämrats något. Sannolikt beroende på en kraftfull influensaepidemi med vårdplatsbrist som följt i början av året. Även att allt sjukare patienter ligger på sjukhus och har stora och frekventa vårdbehov. Införande av SIP, fast vårdkontakt samt arbetet med Nära vård bör förbättra värdet över tid

Aktiva mål medarbetare	Målvärde	Utfall 2018-08-31		Kommentar
Sjukfrånvaron för medarbetare inom Region Jämtland Härjedalen ska minska.	5,5 % helår	5,2% jan-aug 2018		Målet är uppnått. Sjuktalen bland Regionens anställda sjunker och då främst bland kvinnorna. Under årets första 4 månader uppgår sjuktalen för kvinnor till 5,8% och för män till 3,3 %. Arbetet med att bibehålla nivån blir nu viktigt och att de områden som fortsatt har högre sjukfrånvaro än 5,2 procent ska prioriteras i arbetet med att sänka även där.
Beroendet av bemanningsföretag ska minska. Utfall 2015 t o m augusti 77,2 mkr	2015 års nivå = 125,6 mkr helår	Utfall jan-aug; 87,5 mkr		Det har varit en ökning jämfört med 2015 års nivå, även om det minskat jämfört med 2017 (120,5 mkr)

Aktiva mål verksamhetsresultat	Målvärde	Utfall 2018-08-31		Kommentar
Nettokostnadsförändringen ska minska.	Minus 2,5%	4,6 % per augusti		Nettokostnadsökningen uppgick till 4,6% vilket är en minskning sedan april, då den var 5,6 %, men är fortsatt långt ifrån målet.
Vårdgarantin ska vara uppfylld	100% 0:an och 7:an 90% 90-90 1:a besök 1.a behandling	0:an 93 % 7:an 85 % 60 %, K 62%, M 57% 51 % K 52%, M 50%	 	Förbättrade resultat i PV, lättakut införd på flera HC Fortsatt låga siffror i specialiserade vården. Genomlysning på mottagningar pågår. Ombyggnad på Campus. Förbättrad planering på operation. Ny modell för produktions- och kapacitetsplanering testas

De finansiella målen i Finansplan 2018-2020

I fullmäktiges uppgifter ingår enligt kommunallagen, 8 kap 5§, att för ekonomin ange de finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Under planperioden är målet en ekonomi i balans. För att uppnå det övergripande målet om en

långsiktig hållbar ekonomi och för att kunna återställa det ackumulerade underskottet, krävs positiva ekonomiska resultat efter planperioden. Se vidare under avsnittet ekonomi.

Mål Finansplan 2018-2020 och eventuellt utgångsvärde	Målvärde 2018	Utfall 2018-08-31		Kommentarer till utfallet
Långsiktig hållbar ekonomi. Ekonomiskt resultat efter finansnetto som procentandel av verksamhetens budgeterade nettokostnader. Mål på längre sikt 2 %	0 %	-2%		Enligt prognos.
Kostnadskontroll. Nettokostnadsutveckling jämfört med föregående år.	-2,5 %	4,6%		En förbättring jämfört med april (5,6%) men lång ifrån målet.
Avtalstrohet	92 %	90 %		Förbättringsåtgärder bör ses över inom kategorierna: Övergripande material och tjänster 77 % , Fastighet och anläggningsförvaltning 84 %, Vårdrelaterade förbrukningsvaror 84 % och Vårdrelaterad utrustning och hjälpmedel 87 %.
Investeringsstak per år i mkr Utökat 2018 med 77 mkr pga Cook chill	173 mkr	74,8 mkr (Utfall mot beslutad investeringsplan 2018 inkl Cook chill)		Fram till och med augusti håller sig investeringarna inom investeringsstaket.
Självfinansieringsgrad	På längre sikt bör de årliga investeringarna helt finansieras av skattemedel.			Går ej att mäta förrän årets slut.

⁶ Definition *självfinansieringsgrad*: Årets resultat + årets avskrivningar dividerat med årets investeringar minus försäljning av anläggningstillgångar.

VERKSAMHET

Region Jämtland Härjedalen bedriver verksamhet inom två huvudsakliga områden – hälso- och sjukvård och regional utveckling. För att dessa verksamheter ska fungera så bra och effektivt som möjligt bidrar flera regiongemensamma stödfunktioner inom regionstaben.

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen ska arbeta förebyggande och tillgodose en bra hälsa- och sjukvård samt tandvård för Region Jämtland Härjedalens medborgare. Några av de viktigaste händelserna fram till augusti inom hälsa- och sjukvården sammanfattas nedan.

Genomlysning Psykiatri "Fenix"

Utifrån den genomlysning som gjordes på Område Psykiatri av externt företag har nu arbetet satt igång. Förslag på ny organisation har presenterats för majoriteten, regiondirektören samt på det egna området. Arbetet fortsätter under hösten enligt plan Vård nära hemmet. Primärvården fortsätter arbetet med vård nära hemmet med bl a hemmonitorering, mobil verksamhet, distansinskrivning inför specialistvård och utökade hembesök. Nästan samtliga hälsocentraler har numera lättakuter/öppen mottagning och tillgängligheten är bättre än tidigare år.

Rätt använd kompetens (RAK)

Samtliga avdelningar har genomfört RAK-kartläggning och testperioder har pågått under våren. Utvärderingarna visar att arbetsmiljön har förbättrats men att fortsatt arbete med förbättringar kvarstår. En klar förbättring har varit införandet av ledningssjuksköterska. Under våren har mottagningar påbörjat RAK-kartläggningar genom att gå igenom mottagningarnas arbetsuppgifter samt utföra tidsstudier under en arbetsvecka. Analyser och fortsatt arbete kommer att ske i början av hösten.

Lättvårdsavdelningen (LÄVA)

Nya lättvårdsavdelning öppnade 2 maj med tio vårdplatser och är underordnat område HIM som i

nuläget bär hela det ekonomiska ansvaret. Ett intensivt arbete under vintern/våren med framtagande av rutiner, medicinska kriterier och anställning av ny personal förelåg innan start i maj. Den patientgrupp som i nuläget prioriteras till LÄVA är patienter som är utskrivningsklara. Under sommaren har LÄVA haft ett relativt stort flöde och har avlastat berörda områden betydande. Utvärderingar pågår nu och de resultat som finns pekar på positivt utfall. Det visar även att samtliga områden nyttjat LÄVA, några i större omfattning än beräknat. Under hösten fortgår utvecklingen av att utöka såväl vårdplatser som kriterier. EC för enheten börjar i september. Gemensamt ansvar för att minska motsvarande vårdplatser delas med HNR samt kirurgen och ortopederna.

Tandakut

Folktandvården tar emot väldigt många patienter med akuta besvär och tanken är att med en tandakut sortera ut den akuta verksamheten, särskilt i Östersundsområdet, för att få lättare att planera den "vanliga" verksamheten. Lokalisering är i anslutning till folktandvården Campus. Kliniken har smugit igång verksamheten.

Campus

Beslut har fattats att Specialistvården Campus ska utökas med ytterligare en operationssal. Kompletterande rekryteringar och ombyggnation har påbörjats

Vård i rimlig tid

Vårdgarantin

Målen uttrycks med sifferserien 0-7-90-90, vilket anger vårdgarantins krav på maximal väntetid för de olika stegen i vårdprocessen:

- Få kontakt med primärvården inom 0 dagar
- Efter bedömning få tid till en allmänläkare inom 7 dagar
- Få ett förstabesök i den specialiserade vården inom 90 dagar
- Efter beslut få en operation/åtgärd inom den specialiserade vården inom 90 dagar

Primärvård

Tillgänglighet till primärvård är en viktig parameter för hela hälso- och sjukvården. På nationell nivå sker förändring i riktning mot en professionsneutral utökad tillgänglighet. I region Jämtland Härjedalen är ambitionen att erbjuda en medicinsk bedömning samma dag med sjuksköterska som första vårdnivå. Införande av lättakutverksamhet på flertalet hälsocentraler är ett arbete i den riktningen.

Tillgänglighetsgarantin, 0:an

0:an innebär att den som söker primärvård ska få kontakt samma dag med en hälsocentral. Resultatet fram till augusti 2018 har förbättrats till totalt 93 procent för primärvården.

Besöksgarantin 7:an

7:an innebär att om primärvården bedömer att hen behöver besöka en läkare ska detta ske inom sju dagar. Resultatet fram till augusti 2018 är totalt 85 procent för primärvården.

Specialiserad vård – Sjukhuset i Östersund

Första besök inom 90 dagar

Om patienten får en remiss till den specialiserade vården, ska hen få en tid för besök inom 90 dagar. Det gäller även om vård som söktes utan remiss.

Väntande till första besök var totalt 60 procent varav kvinnor 62 procent och män 57 procent. Genomförda första besök var totalt 79 procent varav kvinnor 81 procent och män 77 procent.

Behandling inom 90 dagar

Efter beslut om behandling, exempelvis operation, ska patienten få en tid inom 90 dagar.

Väntande till behandling var totalt 51 procent varav kvinnor 52 procent och män 50 procent. Genomförd behandling var totalt 58 procent varav kvinnor 60 procent och män 56 procent.

0:an ack t.o.m.aug		7:an ack t.o.m. aug	
Backe	96	Backe	95
Bräcke	88	Bräcke	79
Brunflo	92	Brunflo	76
Frösön	85	Frösön	72
Funäsdalen	97	Funäsdalen	97
Föllinge	99	Föllinge	98
Hallen	94	Hallen	93
Hammarstrand	93	Hammarstrand	85
Järpen	96	Järpen	97
Krokom	94	Krokom	79
Kälarne	95		
Lit	94	Lit	76
Lugnvik	85	Lugnvik	93
Myrviken	98	Myrviken	95
Odensala	73	Odensala	97
Sveg	99	Sveg	97
Svenstavik	91	Svenstavik	93
Strömsund	85	Strömsund	84
Zätagränd	84	Zätagränd	93
Åre	97	Åre	99

Sammanfattningsvis får medborgarna delvis inte sin vård inom vårdgarantins lagkrav i Region Jämtland Härjedalen.

Väntetider inom specialistsjukvårdens akutmottagning

Målet är att 80 procent av akutmottagningens patienter ska handläggas inom 4 timmar. Denna målsättning har inte uppnåtts då 60 procent av patienterna under jan-augusti handlagts inom denna tid, en diskret ökning från 2017 då motsvarande siffra var 59 procent. Något fler män än kvinnor handlaggs inom fyra timmar, 61 procent jämfört med 60 procent. 85 procent av patienterna med okänt kön har handlagts inom fyra timmar.

Vårdgarantin för barn och unga med psykisk ohälsa

Den förstärkta vårdgarantin för barn och ungdomar med psykisk ohälsa mäts varje månad och innebär att patienterna ska få sitt första besök inom 30 dagar. Målet är att minst 90 procent av patienterna ska få komma inom 30 dagar till en första bedömning. Resultatet är 60,2 procent. Målet att få komma till ett första besök inom 30 dagar har inte uppfyllts.

Patientsäkerhet och vårdkvalitet

Patientsäkerhet

Andel vårdskador ska minska vilket mäts via markörbaserad journalgranskning, tidsperiod 2017–07 – 2018–06. De journaler som granskas tas fram slumpmässigt. Urvalsmetod och granskningsmetoden baseras på att skadan ska ha dokumenterats i journal. Andel vårdtillfällen med skada 12 procent, andel vårdtillfällen med vårdskada 8 procent. Målvärde för 2018 är 7 procent. Antal granskade vårdtillfällen var 420.

Blåsöverfyllnad är fortsatt det största problemområdet. För att minska förekomsten pågår flera aktiviteter. Område Patientsäkerhet har påbörjat en kartläggning av vilka av aktiviteter/åtgärder som görs i verksamheterna för att förhindra blåsöverfyllnad. Ett verksamhetsövergripande vårdpreventivt arbete har påbörjats där blåsöverfyllnad är en del, bland annat tas övergripande dokumentationsrutin där riskområden, orsaker och åtgärder kommer bli tydligare och ett vårdpreventionsråd med representanter från alla verksamheter är under uppstart.

Under andra tertialet 2018 anmäldes från Region Jämtland Härjedalen sammanlagt 4 nya ärenden till IVO. Chef läkare har under hela 2018 tagit beslut om 10 nya ärenden varav 1 är under pågående utredning. Under motsvarande period 2017 anmäldes 12 ärenden. Under första och andra tertialen har det inkommit 9 resp 5 nya enskilda klagomål från IVO, att jämföra med 14 ärenden 2017.

Influensa

Planeringsarbete inför kommande influensasäsong pågår, vilket bland annat innefattar informationsinsatser och uppdraget att ta fram en Influensaplan för vård av fler influensasjuka än förväntat. Influensasäsongen 2017 - 2018 var ovanligt svår med fler antal insjuknade än de närmast föregående säsongerna. På grund av att platsbrist och många influensadrabbade patienter gick Östersunds sjukhus upp i stabsläge vid två tillfällen.

Influensavaccinationstäckningen 65 år och äldre är fortfarande låg, 37,8 procent.

Mässlingsinventering

Planering för vaccination av mässling dos 2 och för de som missade första vaccineringstillfället pågår. 3718 anställdas immunitetsläge har gått igenom och 980 av dessa erbjuds vaccination, 26,5 procent under våren.

Säker läkemedelshantering

Antal rapporter om risker och incidenter vid läkemedelshantering har fortsatt att öka. Arbetet med säker läkemedelshantering kopplat till införande av elektronisk läkemedelslista i slutenvård påbörjas i september.

Under sommaren tilldelades en ny leverantör avtalet för distribution av läkemedel från och med 1 april 2020. Det kommer att bli ett leverantörsbyte från Apoteket AB till ApoEx.

Upphandling av rekvisitionsläkemedel är indelat i två stora grupper. Under hösten kommer tilldelning av grupp 2 ske, där bland annat infusionsvätskor och nutritionsprodukter ingår (totalt ca 400 läkemedel). Avtalen kommer att träda i kraft i mars 2019.

Trycksår

Nationell trycksårsmätning 2018 genomfördes i mars. Andel patienter som hade trycksår, kategori 2 till 4 var 7,6 procent jämfört med 7,0 procent 2017, resultatet för Region Jämtland Härjedalen 10,2 procent.

VRE

Norrlands Universitetssjukhus rapporterar fortsatta problem med spridning av Vancomycinresistenta enterokocker, VRE, samt andra drabbade sjukhus i landet. Screening sker sedan årsskiftet 2017/2018 vid överflyttning och inläggning på Östersunds sjukhus. Det finns inga tecken på spridning inom Region Jämtland Härjedalen.

Läkemedel

Kostnaderna för läkemedel i regionen har ökat cirka 8,5 procent ackumulerat i augusti jämfört med samma period föregående år. Den genomsnittliga ökningen i riket samma period är 7,1 procent.

Den genomsnittliga kostnaden för läkemedel per invånare i Jämtlands län är 372 kronor jämfört med 384 kronor i riket.

I regionen finns ett mål att kostnaderna för läkemedel på rekvisition (till mottagningar och avdelningar) respektive förmånläkemedel (läkemedel på recept) ska ha en lägre procentuell ökning i regionen jämfört med genomsnittet för riket. Kostnadsutvecklingen ackumulerat augusti för läkemedel på rekvisition var 4,0 procent i regionen jämfört med genomsnittet för riket som var 5,3 procent. Kostnadsökningen för förmånläkemedel samma period var 11,2 procent i regionen medan genomsnittet i riket var 7,7 procent.

Införandet av nya dyra läkemedel fortsätter att vara kostnadsdrivande. De nya läkemedlen berör ofta ett fåtal patienter, men till höga kostnader vilket kan få stor budget- och kostnadspåverkan i mindre landsting/regioner. Behandlingen för en patient kan kosta närmare 2 miljoner kronor per år. Andra kostnadsdrivande faktorer är en åldrande befolkning samt att allt fler människor lever längre med kroniska sjukdomar.

De läkemedelsgrupper som ökat mest i år jämfört med föregående år är nya dyra orala antidiabetika, där regionen har en snabbare introduktionstakt jämfört med rikets genomsnitt, samt läkemedel mot hepatit-C och läkemedel som framför allt används vid reumatiska sjukdomar.

Leveransbrister av läkemedel är ett växande problem både lokalt och nationellt. Det beror bland annat på råvarubrist och att efterfrågan blivit större än utbudet utifrån en förbättrad ekonomi och kunskap i många länder. Leveransbrister medför ökade kostnader och

ett betydande merarbete att söka alternativ och att hantera licenser.

Under senaste året har antalet rapporter om risker och incidenter vid läkemedelshandlingen ökat. Insatser som har vidtagits är bland annat satsning på utbildning för läkemedelsansvariga sjuksköterskor, sjuksköterskor under deras första år och för nyanställda sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdsledningen har under våren dessutom beslutat att vid implementering av elektronisk läkemedelslista i slutenvården samtidigt stärka säker läkemedelshandling.

En ökad användning av läkemedel inom hälso- och sjukvården medför ett större behov av både utökad kompetens och ett ökat närvarande stöd. I de flesta landsting/regioner i landet arbetar apotekare tillsammans med andra professioner i vården för att främja en säker, ändamålsenlig och rationell läkemedelsbehandling. Kliniska apotekare kan ge förslag på dosanpassningar efter patientens förutsättningar, sammanfatta läkemedelshistorik, vara ett stöd vid avancerad polyfarmaci samt bidra till ökad kunskap om läkemedel i verksamheten. I regionen pågår ett projekt sedan cirka 1,5 år med en klinisk apotekare. Projektet kommer att utvärderas under hösten.

Volymerna av läkemedel har ökat kraftigt sedan 2015 både i Region Jämtland Härjedalen och i riket. Det är främst inom receptläkemedel och beror både på en åldrande befolkning men också på införandet av nya dyra och mera effektiva läkemedel som gör att människor får läkemedel under en längre tid. Volymökningen för Region Jämtland Härjedalen ackumulerat till och med augusti 2018 1,6 procent (genomsnittet för riket 2,6 procent.)

Vårdproduktion i egen regi

Öppenvård	2016-08	2017-08	2018-08
Läkarbesök	246 407	250 344	251 355
-män	110 555	112 471	112 833
-kvinnor	135 843	137 867	138 089
-kön okänt	9	6	433
Sjukvårdande behandling	320 527	332 943	339 394
-män	137 308	141 693	143 756
-kvinnor	183 211	191 242	194 537
-kön okänt	8	8	1 101

Öppenvården

Den ökning av antalet besök i öppenvården, som pågått under en lång tid, har även fortsatt under 2018. Antalet läkarbesök har ökat med 0,4 procent jämfört med augusti 2017. Sjukvårdande behandling har ökat med 1,9 procent. En förändring mot tidigare år är att kön okänt nu kraftigt ökat.

Produktionen varierar mellan områdena då några har ökat produktionen och några minskat. Flera faktorer har påverkat. I de fall produktionen ökat har antalet öppna vårdplatser ökat jämfört med föregående år, utökad verksamhet, förbättrade rutiner vid registrering samt effektiviseringar. Där produktionen minskat

nämns bland annat sjukfrånvaro, vakanshållning och neddragna tjänster.

Slutenvården

Antalet vårdtillfällen och vård dagar har under en längre tid trendmässigt sjunkit. Men fram till augusti 2018 ses nu istället en ökning av antalet vårdtillfällen med 1,8 procent medan vård dagar minskar med 3,9 procent.

Slutenvård	2016-08	2017-08	2018-08
Vårdtillfällen	12 889	12 798	13 033
-män	5 704	5 837	6 016
-kvinnor	7 179	6 959	6 995
Vård dagar	78 124	76 807	73 803
-män	35 831	37 276	35 671
-kvinnor	42 263	39 520	37 967
Medelvårdtid	5,2	5,0	5,1
-män	5,4	5,3	5,5
-kvinnor	5,1	4,7	4,8
DRG-vikt	10 510	10 530,8	10 806,5
-män	4 953	5 072	5 260
-kvinnor	5 552	5 456	5 514

Slutenvård NÄVA	2016-08	2017-08	2018-08
Vårdtillfällen	159	135	63
-män	55	63	30
-kvinnor	104	72	33
Vård dagar	1 487	1 364	505
-män	558	595	190
-kvinnor	929	769	315

Vårdval och privata vårdgivare

Under hösten 2017 genomfördes en översyn av hälsovalet inför 2019 med representanter från vårdvalsnämnden och regionstyrelsen (VVN /25/2017). Beslut i ärendet togs av vårdvalsnämnden i januari och av regionfullmäktige i februari 2018. Ärendet innehåller justeringar som ska hanteras i förfrågningsunderlaget för Hälsoval Region Jämtland Härjedalen 2019.

Revidering och justering inför 2019 har genomförts inom samtliga av Region Jämtland Härjedalens vårdval. I juni beslutade regionfullmäktige om förfrågningsunderlagen 2019 för hälsoval, medicinsk fotvård och allmäntandvård för barn och unga vuxna.

En leverantörsträff med vårdgivare från hälsovalet har genomförts under perioden där bl a översynen och uppdraget för 2019 diskuterats.

Beslut kom i april om förändringar i form av nedläggning av verksamheter inom primärvården i egen regi vilket kommer att påverka utbudet för medborgarna i länet. På grund av Region Jämtland Härjedalens ekonomiska läge beslutades om ett antal besparingsåtgärder. För primärvården resulterade det i en uppsägning om stängning av Torvalla hälsocentral från 1 september 2018. Kälarne ansökte om att få bli filial till Bräcke hälsocentral, vilket beviljades från 1 juni 2018.

Flera av de statliga satsningarna på verkar primärvården där beställarenheten involverats exempelvis utveckling av barnhälsovård, psykisk hälsa och nationellt kunskapsstöd. Senare i år kom beslut om den så kallade patientmiljarden som syftar till att öka

tillgänglighet och samverkan i vården. Uppdraget att samordna aktiviteterna inom den satsningen åvilar Beställarenheten.

En ny vårdgivare har anslutit sig till vårdvalet för medicinsk fotvård och en försäljning av fysioterapeutetablering har genomförts under perioden.

I juli kom en promemoria till regionen avseende regelverket för den så kallade "nationella taxan". Remissvar skall lämnas till socialdepartementet av vårdvalsnämnden senast den 14 november.

Inom beställaratandvården fortsätter arbetet med utveckling av IT-stöd, samverkan med kommunerna och att göra tandvårdsstödet mer känt.

Från 1 januari 2018 höjdes åldern för kostnadsfri tandvård för barn och unga vuxna till och med det år man fyller 22 år. Av totala antalet berättigade till kostnadsfri tandvård har cirka 18 procent valt en privat vårdgivare.

Fler statliga utredningar kan komma att påverka uppdraget inom primärvården bland utredningen om "God och nära vård" som kom med ett delbetänkande i juni. En utredning som på grund av tillägg fått förlängd utredningstid till 2020. En annan utredning är "Ordning och reda i vården" som bl a har i uppdrag att utreda vårdvalsreformen. Slutrapport ska lämnas juni 2019.

Köpt verksamhet antal besök Privata vårdgivare	Utfall 2015-08	Utfall 2016-08	Utfall 2017-08	Utfall 2018-08
Läkarbesök	1 882	1 301	309	178
Sjukgymnastbesök	28 550	26 432	24 139	22 658
Patienter som fått nödvändig tandvård	1 461	1 379	1 440	1 534
Pat som fått tandvård som led i sjukdomsbehandling	231	297	295	296
Patienter med funktionsnedsättning (infördes 2013)	101	109	121	112
Antal som fått uppsökande tandvård	1 145	865	744	958
Antal barn som valt privattandläkare	3 287	3 984	4 761	5 008

Regionala utvecklingsförvaltningen

Regionala utvecklingsförvaltningen är den del av Region Jämtland Härjedalen som arbetar med att ta tillvara möjligheter och främja utvecklingen inom områdena; Näringsliv och företagande, Velfärd, klimat och kompetens, Infrastruktur och Kommunikationer och Kultur.

Verksamheten

Förvaltningen har påbörjat arbetet med en handlingsplan gällande Agenda 2030 och en revidering av Klimatstrategin har inlets i samverkan med Länsstyrelsen.

Ansökan inom anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, om medfinansiering till projekt ur programmet Utveckla Mellersta Norrlands konkurrenskraft, stängde i juli. Sju ansökningar inkom med totalt sökt belopp på drygt 30 miljoner kronor.

En gemensam nämnd för regionen och länets kommuner för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner har startat sin verksamhet.

Europeiska sammanhållningspolitiken

EU-kommissionen kom i maj med ett förslag på ny långtidsbudget för åren 2021-2027. Det är viktigt att den framtida sammanhållningspolitiken även i framtiden ska ta hänsyn till regionens unika förutsättningar. Under de senaste månaderna har tjänstemän och politiker i samarbete med vårt representationskontor i Bryssel, Mid Sweden European Office och flera nätverk tittat på förordningstexterna till de olika fonderna. Detta kommer i september att resultera i ett svar på en remiss som Näringsdepartementet skickade ut under sommaren för att få in synpunkter till höstens förhandlingar med övriga länder. En av aktiviteterna var ett forum för nätverket NSPA (Northern Sparsely Populated Areas), som Region Jämtland Härjedalen var värd för i Storhogna.

Kollektivtrafiken

Elbussprojektet i tätortstrafiken i Östersund har invigts och tre elbussar trafikerar linje 6 Torvalla-Brittsbo. Både elbussar och laddstatiner har fungerat bra.

En ny upphandling "Regionbusstrafik 2019, Jämtlands län" har genomförts. Länstrafikens styrelse beslöt tilldela Trönderbilene AS uppdraget. Verksamheten omfattar trafik på 67 busslinjer i kommunerna Krokom, Östersund, Berg, Bräcke, Härjedalen och Strömsund. Avtalstiden sträcker sig från 2019-08-11 och 10 år framåt. Den årliga ersättningen uppgår till cirka 124 miljoner kronor.

Länskulturen

Under 2018 har "Regional kulturplan 2019 -2022" gått på remiss för att antas av regionala utvecklingsnämnden i oktober och regionfullmäktige i november. Planen har tagits fram i bred samverkan med kommunerna, civilsamhället och företrädare för kulturskaparna, där insatser och mål är formulerade utifrån gemensamma behov och utmaningar.

"Staare 2018", uppmärksammade jubileet 100 år sedan första samiska landsmötet på svensk sida. Det har varit en viktig markering för den samiska befolkningen där samtliga verksamheter bidragit till aktiviteter.

Projekt och övriga aktiviteter

Projektet "Etableringsfrämjande samverkan i region Jämtland Härjedalen" har under perioden drivit en rad olika insatser för att få fler företag att välja regionen som plats för sin verksamhet. Alla kommuner arbetar aktivt med etableringsarbetet, där dessa insatser har resulterat i att projektet varit med i 21 företagsetableringar med 115 nya sysselsättningar ackumulerat sedan start.

Det pågår många samarbeten med Trøndelags fylke, bland annat projekten "Pilgrimsleden 4.0" och "SMICE (Samskapande Mittnordisk Innovationsarena för Cirkulär Ekonomi)". Det förstnämnda arbetar med att hitta gränsöverskridande arbetssätt mellan kommuner för att lösa komplexa samhällsutmaningar. Efter ett år med SMICE kan det konstateras att en ny infrastruktur för "felles" samskapande har skapats mellan ett stort antal aktörer i Jämtlands län och Trøndelags fylkeskommune. Prioriterade områden är bygga/bo, mat/odling, cirkulära affärsmodeller/delningsekonomi och företagssymbioser.

Under perioden har projektet "Stärkt samverkan för kommersiell service i Jämtland Härjedalen" gått in på sitt sista år med väldigt goda resultat. Arbetet med service på landsbygden har ett fortsatt starkt fokus på flernivåsamverkan med underifrånsperspektiv, som skapar en behovsbaserad målstyrning vilket ger goda förutsättningar för utveckling.

Folkhögskolor

Samarbetet mellan länets tre folkhögskolor fortsätter att utvecklas med syfte att nå ännu bättre resultat för folkbildningen.

Birka folkhögskola har under året startat utbildningen OnlineVideoCreator, vilken fått mycket goda omdömen. Vidare har Birkas allmänlinje kompletterat gymnasiedelen med en grundskoledel. Bäckedals folkhögskola startade under våren två nya uppdragsutbildningar, "Studiemotiverande folkhögskolekurs" samt "Svenska från dag ett".

Regionstaben

Regionstaben ska stödja hälso- och sjukvårdsförvaltningen och regionala utvecklingsförvaltningen, samt chefer, regiondirektören och de politiska organen.

Produktions- och kapacitetsplanering

Det har varit fortsatt fokus på att analysera regionens produktions och kapacitetsplaneringen. Ett nytt koncept för nivå vis produktionsstyrning har tagit fram under sommaren och kommer presenteras för regionledningen i september. I analysen av nuvarande modell för produktions- och kapacitetsplanering har olika problem identifierats. Bland annat bristande tekniska och personella förutsättningar samt bristande koordination och samordning. Den förändrade strategi för produktions- och kapacitetsplanering kommer testas på två områden.

IT-samverkan i länet

Samtliga kommuner och Region Jämtland Härjedalen har undertecknat Avsiktsförklaring om regional samverkan inom IT och e-förvaltning. Parterna har godkänt finansieringen för ett projekt för att forma organisation och målbild.

Kunskapsstyrning

Både vårdstrateg och Regionöverläkare deltar i det nationella och sjukvårdsregionala byggandet av ett system för kunskapsstyrning. Under våren har också informationer gjorts inom regionen för att skapa förståelse för det som pågår. Ett förslag på ett kunskapsstyrningsråd har också godkänts av regionledningen.

Dataskyddsförordningen/Projekt Garbo

Den nya lagstiftningen trädde i kraft 25:e maj och ersatte då den tidigare lagstiftningen (PuL). Det innebär hårdare krav för Regionen när det gäller personuppgiftshantering. Arbetet med att anpassa verksamheten har drivits i projektform med start i september 2017 och avslut i juni 2018. Resterande arbete samt förvaltning övergår nu i ordinarie verksamhet. Regionstyrelsen har beslutat om en organisation för personuppgiftshantering. Det finns nu ett Dataskyddsbud (DSO) samt tre biträdande DSO:n utsedda.

Miljöarbete och miljöbokslut

Miljöbokslutet fastställdes på Regionstyrelsen i maj. Dessvärre uppnås endast två av de åtta övergripande målen helt (mål om energi-användning och andel ekologiska livsmedel). Mål om tjänsteresor och transporter uppnås inte, resandet och koldioxidutsläppen har återigen ökat. Andelen flyg har också ökat. Gällande avfall så har avfallsmängderna har glädjande nog minskat under 2017 och andelen som materialåtervinns ökar men målet att nå referensåret 2015 års nivå har inte uppnåtts.

Ett stort antal riskbedömningar avseende kemikalier genomfördes 2017 av externa konsulter. Verksamheten har sedan stått inför en stor utmaning med att själva fortsätta arbetet. Interna resurser har saknats för att kunna ge det stöd som krävs. Nyligen beslutades att statliga medel omfördelas för att arbetet ska kunna fortsätta under hösten. Detta är mycket positivt då det är en viktig arbetsmiljöfråga. Ett klimatväxlingsråd har införts i Region Jämtland Härjedalen som har påbörjat sitt arbete. Ett webbformulär har lagts upp så att medarbetare kan lämna förslag på vad miljöpengar ska användas till.

Civilt försvar och krisberedskap

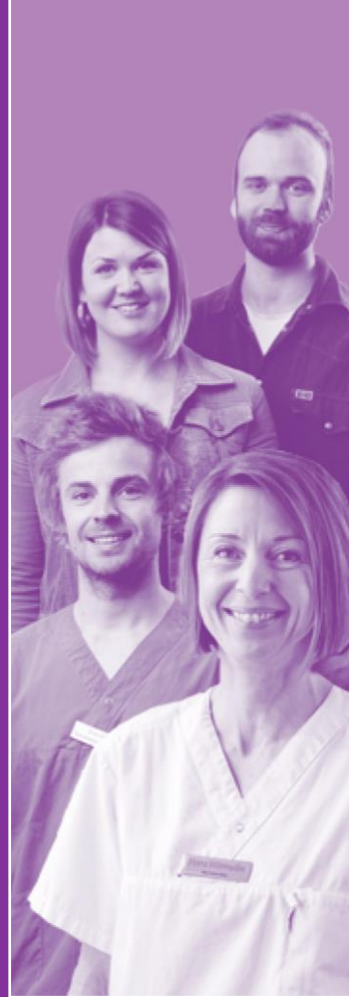
Sjukvård är ett prioriterat område inom civilt försvar och för stöd till försvarsmakten. Statens förväntningar på landsting/ regioner har varit lågt ställda inom civilt försvar under ett flertal år men nu har både uppdrag och riktade statsbidrag tilldelats landstingen. I Region Jämtland Härjedalen kommer arbetet att bedrivas i projektform under åren 2018–2020.

Intern kontroll

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) kap. 6, 7 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamheternas förutsättningar, art och omfattning. Arbetet med den interna kontrollen utgår från reglementet för intern styrning och kontroll för Region Jämtland Härjedalen, reviderat vid regionfullmäktiges sammanträde den 19-20 juni 2018. Nämndernas internkontrollplaner har följts upp under våren och kommer även att följas upp under hösten. Med utgångspunkt från revisorernas granskning och den utvärdering som gjorts av regionens samlade system för intern kontroll har ett utvecklingsarbete pågått under året. Ett nytt arbetssätt för intern styrning och kontroll förväntas startas upp i samband med nämndernas och förvaltningarnas verksamhetsplanering för 2019.

Uppsiktsplikt

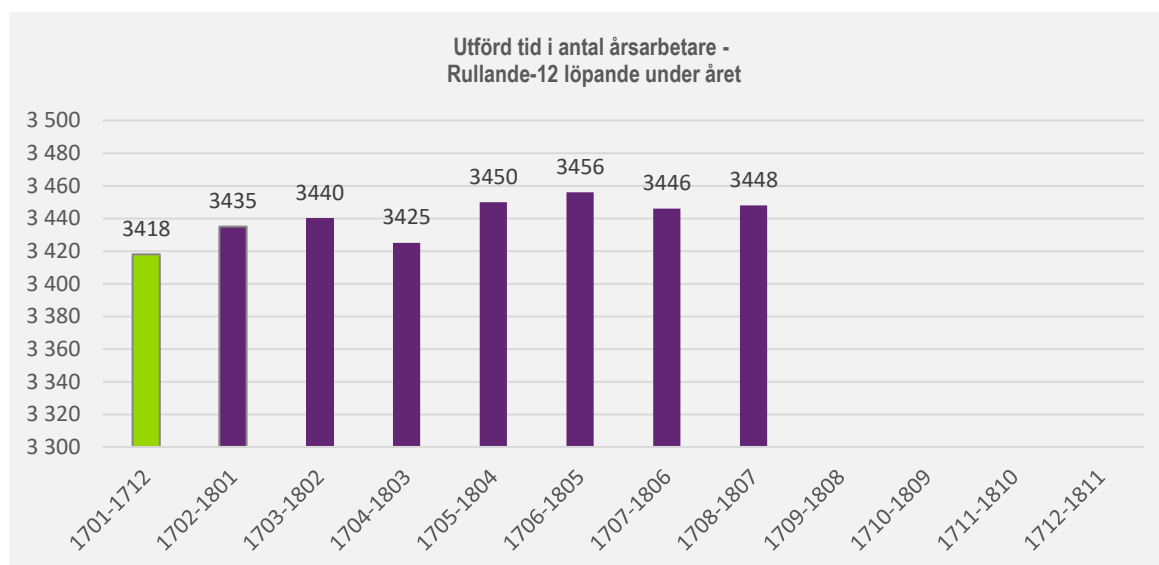
Enligt kommunallagen ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 3 kap. 16a – 18b §§ och sådana kommunförbund som kommunen eller regionen är medlem i. Under våren 2018 har regionstyrelsen särskilt granskat Patientnämnden, Gemensamma nämnden avseende upphandling, Almi företagspartner AB, Torsta och Vattenbrukscentrum i Norr AB.

MEDARBETARE

I avsnittet medarbetare redovisas väsentliga personalförhållanden, såsom utförd tid, bemanningsföretag, sjukfrånvaro och hälsofrämjande arbete samt kompetenskartläggning.

Utförd tid

Utförd tid 2017 ökade med motsvarande 118 årsarbetare jämfört med 2016. Vid mätning av rullande 12 månader påverkar ökningen under 2017 utfallet av utförd tid under innevarande år. Ju längre in på året desto mindre påverkan. Många områden rapporterar att merparten av minskning av antal anställda kommer att ske under hösten. Det förklarar delvis att det hittills inte går att se någon utveckling där utförda tiden minskar. Utvecklingen av utförd tid under resten av året 2018 kommer att visa vilka effekter neddragning av 100 anställda får på utförd tid.

En faktor som påverkar utförd tid omvänt, det vill säga att utförda tiden ökar, är att hälso- och sjukvården har ersatt inhyrd personal med egen anställd personal. Under perioden januari till och med augusti motsvarar minskningen av inhyrd personal cirka 29 årsarbetare. Det gör att den utförda tiden i princip ökar i motsvarande omfattning. Det kan också till viss del förklara varför den utförda tiden under perioden januari-juli mellan 2017 och 2018 har ökat.

Timmar fullgjorda genom timanställningar är lägre i år mot ifjol. Timmar med bokade ersättningar såsom övertid är också lägre i år jämfört med ifjol. En slutsats utifrån detta är att fler timmar är fullgjorda av månadsavlönade i år jämfört med ifjol.

Beslut om minskning av 100 anställda

Som en åtgärd för att få en ekonomi i balans beslutade regiondirektören att regionen ska minskas med 100 anställda till 2018-12-31. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, regionstaben samt regional utveckling har redovisat planer på hur det ska gå till. Inom hälso- och sjukvård är planen nedbruten på områdesnivå.

Mätning av antalet anställda är en ögonblicksbild. I antalet anställda ingår både hel- och deltidsanställda samt anställda som är lediga av olika anledningar. Eftersom mätningen avser månadsavlönade förutsätts att variationen är lägre vid jämförelse mellan olika mättidpunkter.

Reducering antal anställda

Yrkesgrupp	Utgångsvärde i antal anställda * 18 03 31	Målvärde** i antal anställda* 18 12 31	Nuvärde i antal anställda * 18 08 31	Differens 180331-180831
Totalt	4207	4107	4153	-54
Varav läkare	530		524	-6
Varav sjuksköterskor	1315		1283	-32
Varav undersköterskor/skötare/	681		683	+2

*Antal anställda = månadsavlönade.

** Antal anställda efter den minskning som området angett för att regionen totalt ska komma ner i 100 färre anställda.

När det gäller minskningen av antalet anställda har primärvården rapporterat en minskning med 39 anställda. Under vintersäsongen i länet det vill säga vid mättidpunkten 2018-03-31 har primärvården ett antal säsonganställda vilket förklarar en del av minskningen 2018-08-31. Övrig minskning är ett resultat av bland annat översyn av listade patienter i förhållande till bemanningsmål.

Område Kirurgi har en minskning på 10 anställda vilket förklaras av pensionsavgångar som inte har ersatts, ökad personalomsättning etc. Utförda tiden har däremot inte minskat vilket kan ha att göra med att antal anställda är en ögonblicksbild vid ett visst datum.

Område Hud Infektion Medicin har ökat antalet anställda med 20. På den nystartade avdelningen LÄVA, lättvårdsavdelningen, anställdes 20 medarbetare under våren. Merparten av dessa är undersköterskor. Inrättandet av LÄVA ska innebära minskning av antal anställda inom de områden som kommer att nyttja vårdplatser på LÄVA. Området har ersatt cirka 10 hrsjuksköterskor och en hyrläkare med

egen anställd personal. Utökningen sammantaget så understiger den, den totala ökningen.

Område Ortopedi har minskat antalet anställda med 8. Neddragning av vårdplatser har inneburit färre anställda sjuksköterskor och undersköterskor.

Övriga områden visar mindre svängningar vad gäller antalet anställda. Alla områden inom hälso- och sjukvård, regionstab, regional utveckling sammantaget och säsonganställda borträknat så har antalet anställda inte minskat i någon större omfattning. Utifrån att regionen ska minska antalet anställda med 100 till årets slut, så återstår merparten.

Åtgärder som anges är anställningsstopp, anpassning av bemanning utifrån listade patienter, förändrad avdelningsstruktur, RAK på vårdavdelning, översyn av bemanning och schema.

Bemanningsföretag

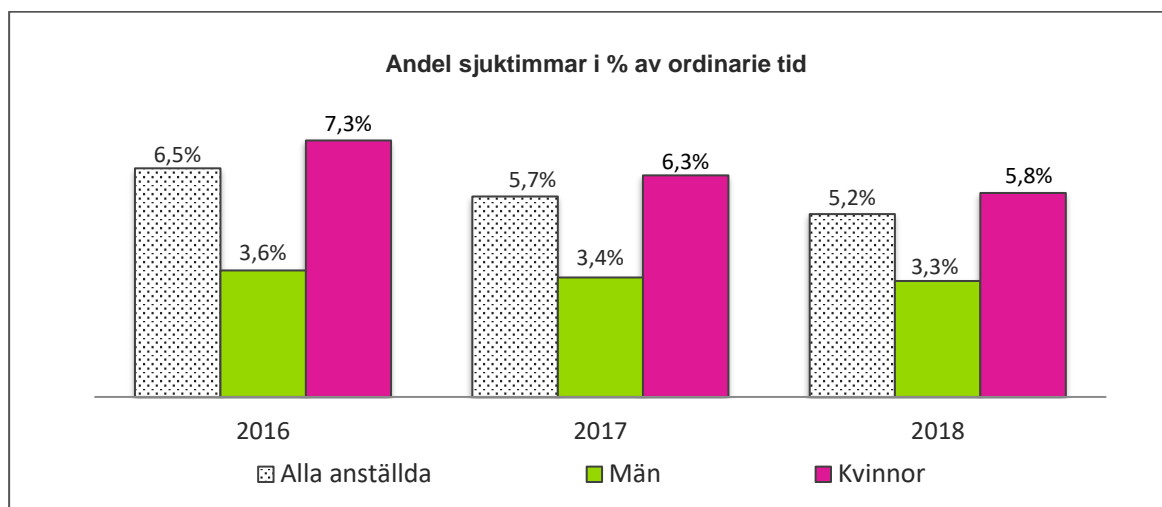
Kostnad bemanningsföretag	Jan-aug 2017 i mkr	Jan-aug 2018 i mkr	Förändring i mkr	Motsvarar antal åa jan- aug 2017	Motsvarar antal åa jan-aug 2018	Differens åa 2017/2018
Övrig personal	4,1	1,2	-2,9	4	1	-3
Läkare	84,9	70,9	-14,0	50	41	-9
Sjuksköterskor	31,5	15,7	-15,8	41	24	-17
Summa bemanningskostnader	120,5	87,8	-32,7	95	66	-29

Primärvården har minskat sina kostnader för inhyrda läkare med 46 procent vid jämförelse mellan åren. Områdena HNR, Psykiatri och Ögon/Öron har ökat sina kostnader i en högre omfattning jämfört med föregående år. Övriga områden visar mindre marginella skillnader.

Åtgärder för att nå målet

- Fortsatt restriktivitet,
- Fortsatt rekrytering av specialistläkare samt sjuksköterskor. Anställa fler ST-läkare för att själv utbilda specialister.
- Översyn av hur egna resurser kan nyttjas mer effektivt för att i nuläget minska stafettbehovet.
- Fortsatt arbete med produktions- och kapacitetsplanering för bättre styrning och fördjupad analys av kapacitetsplaneringen kopplat till produktionsmålen.
- Kompetensförskjutning på slutenvårdsavdelningar, vem gör vad?
- Fortsatt arbete med nya arbetssätt och implementering av dessa på samtliga avdelningar.
- RAK-arbete.
- Deltagande i regionövergripande arbete kring minskat behov av bemanningsföretag.
- Neddragning av vårdplatser.
- Vakanshållning när så är möjligt

Sjukfrånvaro - Hälsofrämjande arbete

Målet för sjukfrånvaron på högst 5,5 procent är uppnått. Sjukfrånvaron minskar både procentuellt till 5,2 och i antal timmar med 16 895 timmar. Arbetet med att bibehålla nivån blir nu viktigt och att de områden som fortsatt har högre sjukfrånvaro än 5,2 procent ska prioriteras i arbetet med att sänka även där.

1 juli i år ändrades lagregleringen på området rehabilitering då ett krav på rehabiliteringsplan infördes. Detta medför att 100 procent av alla sjukskrivna medarbetare sjuk längre än 60 dagar ska ha en planering för återgång i arbete senast dag 30 i sjukskrivningen tillsammans med sin enhetschef. I samband med detta har personalsystemet utvecklats med bevakningar i form av mail till våra chefer då det är dags att upprätta en rehabiliteringsplan om det inte är gjort detta redan. Man ser i forskning att en tydlig planering med plan för återgång och insatser kortar ner sjukfrånvarotiden och gynnar rehabiliteringen vilket innebär att 100 procent rehabiliteringsplaner på de med sjukfrånvaro främjar arbetet inom området.

Båda förvaltningarna sjunker i sjukfrånvaro, likaså regionstaben. Inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningens 14 områden minskar sjukfrånvaron inom 8 områden medan resten ökar i jämförelse med året innan.

Det är den långa sjukfrånvaron som minskar genom insatser som förflyttningar det vill säga en del av interna rörligheten, omplaceringar, omställning eller återgång i ordinarie arbete eller i ett anpassat arbete. Att rehabiliteringen kommer igång tidigt och rätt insatser genomförs kopplat till arbetsplatsen om det går har stor framgång i arbetsåtergången. Försäkringskassan är också noga med bedömningen av rätten till sjukpenning lägre än dag 180 och den gränsen innebär då att arbetsgivaren måste jobba med att pröva arbetsförmåga och möjlighet till arbetsåtergång för att medarbetaren ska få fortsatt sjukpenning till dag 365 (särskilda skäl dvs. plan för

återgång innan dag 365). Detta bidrar till att sänka sjukfrånvaron och kan innebära en ökad kostnad för arbetsgivaren om detta inte är löst innan sjukpenningen blir indragen.

Den korta sjukfrånvaron dag 1-14 som också medför sjuklönekostnad ökar med totalt 6391 timmar på totalen hittills i år i jämförelse med året innan. Här sticker januari, februari, mars och april ut med en ökning på 8492 timmar mellan dag 1-14 dessa månader påverkas av influensan och vinterkräksjuka som kom redan i december året innan (se kommentarer nedan). En rapport i Diveport med statistik för att följa korttidsfrånvaron håller på att skapas och kan bli ett styrverktyg i uppföljningen av korttidsfrånvaron inkl. sjuklönekostnaden.

Sjukfrånvaroandel i relation till utförd arbetstid i %	2016-08	2017-08	2018-08
Kvinnors sjukfrånvaroandel	7,3	6,3	5,8
Mäns sjukfrånvaroandel	3,6	3,4	3,3
Total sjukfrånvaroandel	6,5	5,7	5,2
29 år eller yngre	6,2	5,6	6,2
30-49 år	5,7	5,0	4,7
50-65 år	7,4	6,4	5,6
Andel långtidssjukfrånvaro ≥ 60 dagar	60,0	51,6	46,6
Totala antal sjuktimmars	312 446	279 944	263 049

Orsak till sjukfrånvaron

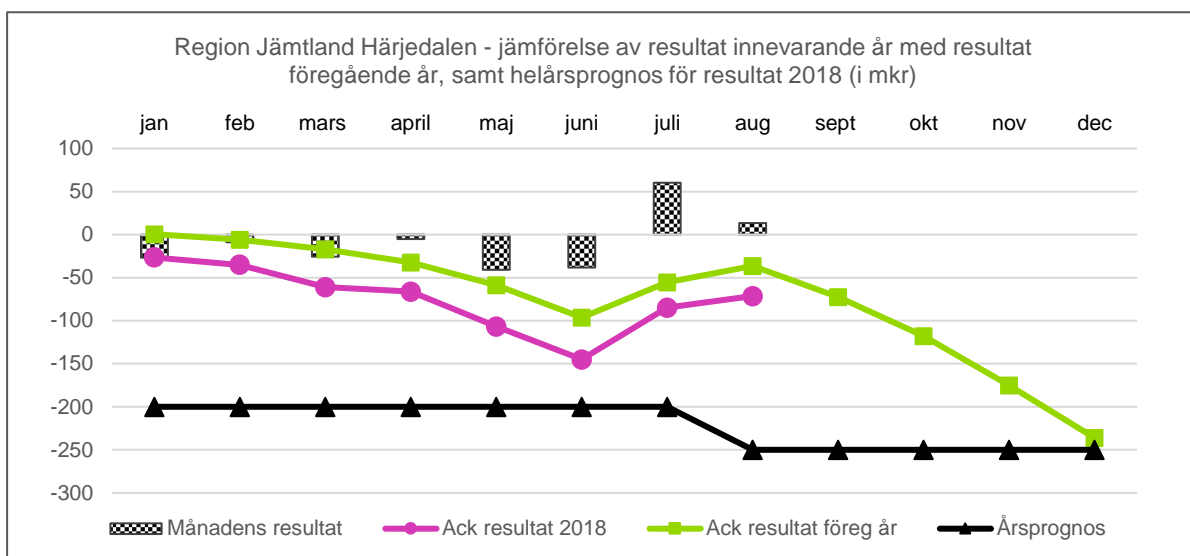
Återkommande är att man härleder en stor del av sjukfrånvaron första månaderna 2018 till influensaperioden som blev längre och drabbade fler. Detta då både arbetsbelastning ökade med fler insjuknade patienter och personalens insjuknade. Vaccinet tog dåligt och bidrog till detta. Calicivirus i form av vinterkräksjukan med flera utbrott uppges också orsakat en del sjukfrånvaro. I övrigt handlar det om graviditeter, svår sjukdom och det som är arbetsrelaterat kopplas till orsaker som pressad arbetssituation, lokaler och hög arbetsbelastning. Nått område lyfter att det är ansträngt där vakanser inte tillsatts.

Vad man uppger sig göra för att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön: daglig styrning, skapa personalinflytande, öka trivsel, se över resursfördelning, RAK för en tydlig fördelning och prioritering av arbetsuppgifter, schemaläggning som ger återhämtning och trygghet exempelvis utifrån kompetens samt ökad bemanning på pass med hög belastning. Att jobba tidigt och fånga upp signaler från

medarbetare tidigt, ha samtal och följa upp de som varit sjuka eller riskerar bli sjuka, nära samarbete med hälsofrämjande teamet på personal och en ökad intern rörlighet. Tydligt och lyhört ledarskap och värdegrundsarbete, insatser via företagshälsovård som hjärnergonomi (upplägg av arbetsuppgifter, förståelse för vad hjärnan behöver), avlastandesamtal i grupp och handledning. Även det goda exemplet att påminna om god hygien och att inte komma med smitta på jobbet.

Hur medlen för företagshälsovård används är en del i arbetet inom Regionen med att flytta fokus från att vara reaktiv till att agera främjande och förebyggande. Ett mer proaktivt arbete syns i uppdelningen av tjänster som köpts för att främja o förbättra arbetsmiljö eller i tidig rehabilitering. Tjänsterna är procentuellt fördelade med övervikt på främjande o förebyggande. Här handlar det bland annat om arbetsmiljöutbildningar, handledning, Workshops i arbetslag, Kognitiv ergonomi, Sömnföreläsningar, Arbetsplatsgenomgång och arbetslagsutveckling.

Insatser via Företagshälsovård	Främjande	Förebyggande	Rehabiliterade	Totalt kostnad i mkr
2018-08-31	35%	49%	16%	3,2
2017-08-31	38%	38%	25%	4,2

Ekonomiskt resultat

Region Jämtland Härjedalens ackumulerade resultat efter augusti 2018 var – 71,3 miljoner kronor, vilket var 34,8 miljoner kronor sämre än föregående år.

Kraftigt ökade personalkostnader, fortsatt ökade kostnader avseende riks- och regionvård samt ökade läkemedelskostnader är de huvudsakliga orsakerna till underskottet. Kostnader för bemanningsföretag har minskat jämfört med föregående år men ligger fortfarande kvar på en alldeles för hög nivå.

Omvärldsanalys

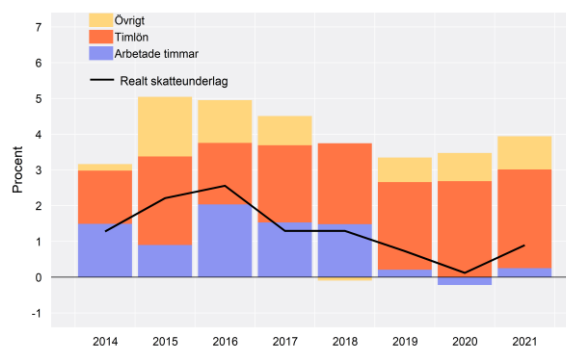
Den ekonomiska utvecklingen i omvärlden påverkar Region Jämtland Härjedalens finansiering i form av skatteunderlag och statsbidrag och får därmed ett inflytande på hur stor verksamhet som kan bedrivas.

Länets åldersstruktur med fler äldre och färre i arbetsför ålder är en mycket stor utmaning. För att klara kompetensförsörjningen inom både det privata näringslivet och den offentliga sektorn framöver är det av största vikt att så många som möjligt av alla de unga som flyttat till länet under senare år, ofta från länder långt härifrån, kan förmås att stanna kvar och utbilda sig här.

Folkmängden ökar sedan ett antal år i Jämtlands län. Orsaken är just inflyttningen hit från andra länder. Utan den hade befolkningen fortsatt att minska.

Enligt SKL:s ekonomirapport och makronytt från augusti 2018 har Kommuner och landsting under den långa konjunkturuppgången, som nu närmar sig slutet, vant sig vid en stark real skatteunderlagstillväxt.

Sedan 2010 har den i genomsnitt uppgått till närmare 2 procent per år, nästan dubbelt så mycket som genomsnittet för den närmast föregående konjunkturcykeln. Det har varit möjligt tack vare en förvånansvärt lång period av sysselsättningsökning. Skatteunderlaget förväntas ha ökat relativt kraftigt både 2017 och 2018, vilket förklaras av stark sysselsättningstillväxt i kombination med en relativt gynnsam indexering av inkomstrelaterade pensioner. Åren 2019 och 2020 förutses en betydligt svagare ökning av skatteunderlaget. Det beror på att arbetade timmar utvecklas betydligt mindre gynnsamt när konjunkturen kulminerat och rör sig mot konjunkturell balans.

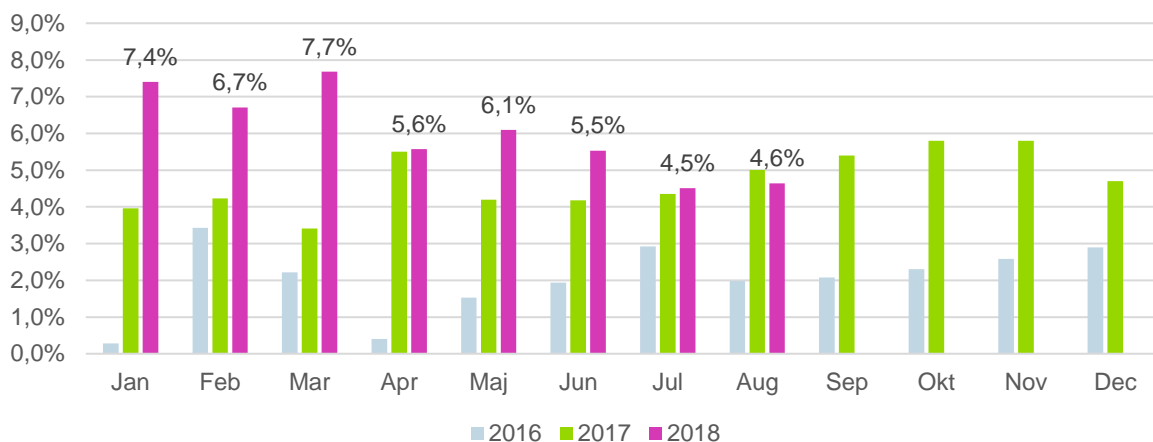

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting

Skatteunderlaget utvecklas betydligt svagare de närmaste åren. Olika komponenters bidrag till den procentuella förändringen

Förändring av intäkter och kostnader

Procentuell nettokostnadsutveckling innevarande år jämfört med samma period föregående år

Förändring av intäkter

Nettokostnadsutvecklingen har under första halvåret visat på en betydligt högre ökningstakt 2018 jämfört med 2017, men har bromsats något under de sista månaderna och var efter augusti 4,6 procent jämfört med 5,0 procent föregående år. Dock är det långt ifrån målet på -2,5 procent.

Verksamhetens intäkter till och med augusti har ökat med 11,1 procent, motsvarande 53,7 miljoner kronor jämfört föregående år, som till största delen består av riktade statsbidrag. Men även viss ökning bland övriga intäkter har skett, då främst övrig försäljning av hjälpmedel och förråd, som ökat med 8,3 procent, motsvarande 8,4 miljoner kronor.

Under 2017 hade istället bidragen minskat jämfört med 2016, då stora bidrag från Migrationsverket kom i samband med ökade antalet flyktingar.

Patientavgifterna exklusive tandvård har ökat med 2 miljoner kronor jämfört med föregående år

Försäljning av hälso- och sjukvård ökade marginellt jämfört med föregående år.

Område Tandvård har fortsatt brist på personalresurser som lett till hårdare prioriteringar. Det innebär att vuxna betalande patienter är den grupp som prioriteras lägst enligt tandvårdslagen. Intäkterna håller sig på samma nivå som föregående år.

Jämförelse perioden januari-augusti	2017	2018	Förändring	i %
Verksamhetens Intäkter totalt i miljoner kronor	484,7	538,5	53,7	11,1%
Varav patientavgifter exkl tandvård	42,2	44,2	2,0	4,8%
Varav statsbidrag och övriga bidrag	171,0	211,1	40,1	23,4%
Varav försäljning hälso- och sjukvård	139,3	142,3	3,0	2,2%
Tandvård	30,7	30,9	0,2	0,7%
Övrig försäljning, hjälpmedel och förråd	101,6	110,0	8,4	8,3%

Förändring av kostnader

Bruttokostnaderna till och med augusti har ökat med 5,6 procent jämfört med föregående år, vilket motsvarar 176,3 miljoner kronor. Detta kan jämföras med ökningen för helår 2017 som var 168,3 miljoner kronor. Kostnadsutvecklingen har ändå minskat något jämfört med början av 2018.

Ökningen beror främst på kraftigt ökade personalkostnader, exklusive pensionskostnader är ökningen 5,1 procent motsvarande 70,6 miljoner kronor av totalt 123,1 miljoner kronor. Pensionskostnaden har därmed också ökat kraftigt jämfört med tidigare år. En stor del av personalkostnadsökningen skedde under hösten i fjol. Beslut kring minskat antal anställda har ännu inte fått ekonomisk effekt.

Ökningen beror delvis på åtgärder för att minska kostnader för bemanningsföretag men även minskade långtidssjukskrivningar och utökad verksamhet.

Kostnaderna för bemanningsföretag visar efter augusti på en minskning med 26,8 procent jämfört med föregående år, motsvarande 32,2 miljoner kronor. Minskningen för läkare var 14,1 miljoner kronor och för sjuksköterskor 15,8 miljoner kronor. Övrigt har minskat med 2,2 miljoner kronor. Även om målet att minska till 2015 års nivå inte är uppnått syns ändå en förändring i rätt riktning.

Kostnader för läkemedel har ökat med 23,4 miljoner kronor. De läkemedelsgrupper som ökat mest hittills i år jämfört med föregående år är nya dyra orala antidiabetika, där regionen har en snabbare introduktionstakt jämfört med rikets genomsnitt, samt läkemedel mot hepatit-C och läkemedel som framför allt används vid reumatiska sjukdomar.

Riks- och regionvårdskostnaderna har hittills ökat med 21,4 miljoner kronor jämfört med samma period 2017. Ett fåtal dyra patienteter ökar snabbt kostnaden.

Lokalkostnader och övriga fastighetskostnader har ökat med 10,9 miljoner kronor. Största delen av ökningen har skett inom Regionala utvecklingsförvaltningen men där kompenseras kostnaderna med ökade bidrag.

Fortsatt ökade bruttokostnader och en hög nettokostnad indikerar att de resultatförbättrande åtgärderna inte hinner få önskad effekt under 2018. Intäkterna har hittills ökat jämfört med föregående år, men detta har samtidigt genererat ökade kostnader. Prognosen försämras därför med 50 miljoner kronor till -250 miljoner kronor.

Jämförelse perioden januari-augusti	2017	2018	Förändring	i %
Bruttokostnader totalt i miljoner kronor	3 125,3	3 301,7	176,3	5,6%
Varav personalkostn inkl pensionskostnad	1 591,6	1 714,7	123,1	7,7%
Varav riks- och regionvård	217,6	238,9	21,4	9,8%
Varav övrig köpt vård	63,2	71,3	8,1	12,8%
Varav läkemedel	276,9	300,3	23,4	8,5%
Varav sjukresor	47,9	48,3	0,4	0,8%
Varav bemanningsföretag	120,0	87,7	-32,2	-26,8%
Varav lokaler och övriga fastighetskostnader	79,0	89,9	10,9	13,8%
Varav reparation och underhåll	27,3	27,9	0,6	2,2%
Varav lämnade bidrag	186,9	195,2	8,3	4,4%
Varav övriga verksamhetsnära kostnader	268,2	274,5	6,3	2,4%
Varav övriga kostnader	164,5	164,3	-0,2	-0,1%
Varav avskrivningar	82,4	88,6	6,2	7,5%

Ekonomiskt resultat från verksamheten 2018

Verksamhet i miljoner kronor, per förvaltning/nämnd	Utfall ack augusti 2018	Budget ack augusti 2018	Avvikelse utfall mot budget ack aug 2018	Årsprognos aug 2018 budget- avvikelse	Utfall 2017
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-1865,4	-1592,5	-273,0	-365,7	-2777,2
Regionala utvecklingsförvaltningen	-200,1	-214,8	14,7	1,5	-310,4
Regionstaben	-131,9	-195,9	64,0	53,4	-243,8
Patientnämnden	-1,7	-2,1	0,4	0,0	-2,6
Förtroendevalda politiker	-16,3	-16,9	0,6	0,0	-23,9
Landstingsrevision	-2,8	-3,2	0,4	0,0	-5,4
Vårdvalsnämnd	-458,4	-463,6	5,3	0,0	-659,4
Gemensam IT-nämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Motsedda utgifter	-78,6	-168,3	89,7	80,8	102,4
SUMMA VERKSAMHET	-2755,2	-2657,3	-97,9	-229,9	-3920,4
Finansförvaltningen	2683,9	2701,2	-17,2	-20,1	3684,3
TOTAL AVVIKELSE MOT BUDGET REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN	-71,2	43,9	-115,1	-250,0	-236,1

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens områden har ett utfall efter augusti som avviker negativt mot budget med -273,0 miljoner kronor och har försämrat årsprognosen som nu uppgår till -365,7 miljoner kronor. En försämring mot april då prognosen var 325,9 miljoner kronor. Avvikelsena beror främst på ökade personalkostnader men även ökade kostnader för läkemedel och Riks- och regionvård. Kostnader för bemanningsföretag har minskat med 29,8 miljoner kronor jämfört med föregående år, men är 22,4 miljoner kronor högre än budgeterat till och med augusti.

Regionala utvecklingsförvaltningen

Det ekonomiska utfallet efter augusti var ett överskott på 14,7 miljoner kronor jämfört med budget. Nettokostnadsökningen jämfört med augusti 2017 uppgick till + 2,1 procent, vilket ären försämring jämfört med augusti 2017 då ökningstakten låg på +1,5 procent. Utfallet under året varierar ofta på grund av att verksamheterna ser lite olika ut olika år. Medlen förbrukas heller inte i en jämn takt under året. Ökningstakten understiger av fullmäktige beslutade 2,7 procent. Den sista delen av återställande om 1,7 miljoner kronor av Länsstrafikens egna kapital efter 2017 års resultat, har reglerats under året.

Samtliga verksamhetsområden har en prognos i balans och detsamma gäller för det helägda bolaget Länsstrafiken i Jämtlands län AB. Förvaltningens tidigare helårsprognos på ett nollresultat har därför kunnat ökas till ett plusresultat om 1,5 miljoner kronor.

Regionstaben

Regionstabens ackumulerade resultat var efter augusti + 64 miljoner kronor. Varav Regionstyrelsens gemensamma pott var 36,2 miljoner kronor, riktade statsbidrag 16,5 miljoner kronor, sjukskrivning-rehabmedel 5,3 miljoner kronor. Flyktinghälsovården går för närvarande +10,4 miljoner kronor. Prognosen är att verksamheten vid årets slut ska gå enligt budget och Regionstaben ska kunna ge ett överskott motsvarande kvarvarande budgetmedel för Regionstyrelsen gemensamma pott och Särskilda lönesatsningen, för närvarande + 53,3 miljoner kronor.

Patientnämnden

För Patientnämnden var resultatet till och med augusti 359 tusen kronor bättre än budget. Förvaltningen och nämnden har varit återhållsamma med kostnader. Helårsprognosen beräknas bli enligt budget.

Vårdvalsnämnden

Vårdvalsnämndens resultat efter augusti 5,2 miljoner kronor bättre än budget. Helårsprognosen beräknas bli enligt budget.

Finansförvaltningen - Motsedda

I Finansförvaltningen redovisas regionens skatteintäkter, generella statsbidrag från utjämningsystemet, läkemedelsbidrag samt finansiella intäkter och kostnader. Här budgeteras och bokförs även regionens pensionskostnader samt eventuella så kallade motsedda utgifter som avser medel som är avsatta för kommande kostnader och som i samband med att kostnaderna uppstår fördelas ut i verksamheten.

I Finansförvaltningen budgeteras även den årliga premien till Landstingens ömsesidiga försäkringar (LÖF). Utöver detta redovisas även intäkter och kostnader för den pensionsplacering regionen gjort i vindkraft.

Skatteintäkterna var efter augusti 8,2 miljoner kronor lägre än budgeterat medan de kommunala utjämningsbidragen och läkemedelsbidraget ligger i nivå med budget. De interna intäkterna för pensioner blev 30,4 miljoner kronor högre och kostnaderna för pensioner blev 18,9 miljoner kronor högre än budgeterat inklusive löneskatt.

I finansförvaltningen går de riktade statsbidragen in som intäkt och delas sedan ut till verksamheterna, därför budgeteras varken intäkt eller kostnad i finansförvaltningen utan hanteras i respektive områdes budget eller prognos.

Per augusti har det bokförts intäkter på 95,1 miljoner kronor från statsbidrag och de bokförda kostnaderna uppgår till 90,7 miljoner kronor.

Finansförvaltningens budget för oförutsedda kostnader har belastats med en kostnad för nedskrivning av vindkraftverket med 6 miljoner kronor och ligger efter detta 52,7 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Förvaltningens budgetpost för lokalkostnader ligger 6,7 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Prognosen har försämrats med 25,4 miljoner kronor från föregående prognos, detta beror framförallt på försämrad prognos för skatteintäkter och pensionskostnader. Nedskrivning och fortsatta driftproblem för vindkraftverket har också bidragit till prognosförsämringen.

Resultat enligt balanskravet

Balanskravet innebär att ett negativt resultat för ett räkenskapsår ska regleras under de närmast följande tre åren. Detta innebär att det ackumulerade underskottet 2015, som då uppgick till 574,9 miljoner kronor, borde återställas senast under 2018.

En särskild åtgärdsplan för hur återställandet ska ske ska utarbetas och beslutas av fullmäktige. I resultat enligt balanskravet får inte reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar tillgodoräknas enligt huvudregeln. Däremot ska reaförluster vid försäljning av anläggningstillgångar räknas in.

Det behövs en kombination av åtgärder för att komma tillrätta med den ekonomiska obalansen - en medveten bromsning av volymtillväxten, strukturåtgärder och översyn av finansieringen. Enbart strukturåtgärder är otillräckligt om volymen samtidigt växer snabbt. Underskottet är alltför stort för att täckas bara genom att bromsa nettokostnadsökningen.

Vid Regionfullmäktige i februari 2018 antogs en uppdatering av finansplanen för 2018-2020 där vissa nya statsbidrag har inarbetats. Där görs också en bedömning av vilka resultatförbättrande åtgärder som beslutats och pågår. Den beslutade revideringen av den långsiktiga utvecklingsplanen för god ekonomisk hushållning ska utarbetas under 2018 och läggas fram för Regionfullmäktige i februari 2019 i anslutning till att Regionplanen behandlas. Den kommer att innehålla plan för att återställa det ackumulerade underskottet och en god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar om att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling, som ger handlingsberedskap inför framtiden och garanterar att inte kommande generationer behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. För att varje generation själv ska kunna bära kostnaderna för den service som den konsumerar måste verksamheten bedrivas med överskott. Det ekonomiska resultatet behöver vara tillräckligt stort för att rymma både pensionsskuldökningen, stigande investeringar och

dessutom vara en buffert för oförutsedda kostnader och förändringar i skatteintäkterna.

Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer och för ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Ett grundvillkor för god ekonomisk hushållning är att intäkterna överstiger kostnaderna. Intäktsutvecklingen blir därmed avgörande för hur snabbt kostnaderna kan växa.

Region Jämtland Härjedalens viktigaste inkomstkälla är landstingsskatten. Den står för 60 procent av de totala intäkterna. Genom utdebiteringsrätten kan Region Jämtland Härjedalen besluta om hur stor andel av länsinnevånarnas förvärvsinkomster som ska gå till regionens verksamhet. Skatteunderlaget däremot kan regionen endast till en mindre del påverka.

Region Jämtland Härjedalens satsningar på regional utveckling syftar till att förbättra människors möjlighet att få en utkomst i länet och därmed få till en bättre utveckling av skatteunderlaget.

Näringslivsstruktur, konjunktur, inkomstutveckling och befolkningsutveckling påverkar skatteunderlagets storlek. Den minskande befolkningen i Jämtlands län under lång tid har bidragit till en svag utveckling av skatteunderlaget. Positivt är dock att befolkningen har ökat de senaste åren. Befolkningen i länet har också lägre inkomster än riket. Regionen får kompensation för den lägre inkomstnivån via det statliga inkomstutjämningsbidraget, som är ett av bidragen i det kommunalekonomiska utjämningsystemet.

Detta system ska utjämna för skillnader i inkomster och kostnader mellan olika delar av landet i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar oavsett strukturella förhållanden. Landstingen/Regionerna kompenseras dock inte för befolkningsminskning – den faktor som har den största negativa effekten på regionens skatteintäkter.

Resultatförbättrande åtgärder

Aktuella resultatförbättrande åtgärder 2018	Ekonomisk effekt 2018 i mkr	Effekt ack augusti 2018
Ändrad budgeteringsprincip för HS-förvaltningen beslutad i Regionstyrelsens verksamhetsplan innebär att ett antal områden fick en budget motsvarande helårsprognos i augusti med krav på effektiviseringar motsvarande löneökning, prisökning och inflation. Samma krav ställdes också på Regionstaben.	57	10
I oktober konstaterades försämrat resultat utan att dessa områden fick ökad budget för 2018. Det innebär därför ytterligare krav på effektiviseringar.	24	10
Område Diagnostik Teknik och Service fick för 2018 krav på att klara effektiviseringar så att internpriserna inte skulle höjas.	25	0
I februari 2018 beslutade Regionfullmäktige om ett åtgärdsprogram i sex punkter med helårseffekt på 70 mkr varav 49 mkr under 2018.	49	27
De opererande verksamheterna genomlystes med externa konsulter under 2015 med fördjupning 2016. Potentialen i effektiviseringar bedömdes till 45 mkr. Effekten har varit utlagd som 15 mkr 2017, 15 mkr 2018 och 15 mkr 2019. Eftersom ingen effekt kunde realiseras under 2017 som tydligt berodde på Opus2020 blir effektiviseringskravet 2018 30 mkr.	30	0
Under 2017 har en extern genomlysning gjorts av regionens inköpsprocess. Inköpsvolymen är ca 1,4 miljarder där delar inte är upphandlade och där mer strategisk planering av inköpen skulle kunna minska kostnaderna. Potentialen kring detta har i tidigare finansplaner angetts till 15 mkr.	15	0
Summa ovanstående beslutade åtgärder i miljoner kronor	200	47

Pensioner

Enligt den senaste prognosen från regionens pensionsadministratör Skandia, kommer pensionskostnaderna 2018-2019 inte öka nämnvärt, men att 2020 komma att börja växa kraftigt. Förändringen av pensionskostnaden 2018 för Region Jämtland Härjedalen mot tidigare prognos kan till största del förklaras av högre pensionsutbetalningar. Orsaken är främst kompensation för den uteblivna friläggningen samt förtida uttag av pension.

Pensionsavsättningen är högre då fler nyanställts och det framkommit nya uppgifter på äldre anställningar. Vidare ökar prognosen för den avgiftsbestämda pensionen.

I sammanställningarna är det inte hänsyn taget till pensionsåtagandet för de personer som slutat sin anställning i landstinget genom ÄDEL-reformerna och fortsatt som anställd i en kommun som Skandia inte administrerar. Skandia saknar då uppgifter om senare anställningar än de i landstinget och kan då enbart estimera pensionsförmånen och därmed även skuld och utbetalningar. Skandia uppskattar att det till pensionsskulden i ansvarsförbindelsen ska adderas ett åtagande om 126 miljoner kronor exklusive löneskatt. Då det inte skett någon uppdatering av de aktiva förtroendevalda enligt äldre avtal baserar sig denna

beräkning på samma uppgifter som beräkningen per 171231.

Under 2018 införs kvartalsförmedling av den avgiftsbestämda pensionen för arbetstagare med avtalet AKAP-KL. Det påverkar likviditetsprognosen och upplupen kostnad.

Analys av prognos

Förändringarna av SKL:s prognosparametrar nu i augusti jämfört med de från årsskiftet ger en lägre ökningstakt för inkomstbasbeloppet 2019 och 2020. Samtidigt har timlöneökningarna reviderats nedåt för första delen av prognosperioden.

Konsekvensen, allt annat lika, blir jämfört med årsskiftet en högre pensionskostnad på 2-3 procent för 2019 och 1-2 procent för 2020. Största bidraget här är från lägre inkomstbasbelopp som ger lägre inkomsttak och därmed fler och större förmånsbestämda pensioner.

Mot slutet av prognosperioden öka kostnaden på nytt. Det som ger ökningen är även här lägre inkomstbasbelopp kombinerat med högre prisbasbelopp som ger högre indexering.

Tab 1 . Region Jämtland Härjedalen - total pensionsskuld, mnkr

	2018-08-31	2018	2019	2020	2021	2022
Ansvarsförbindelse	1680,6	1644,9	1596,4	1544,1	1503,3	1456,9
Avsatt till pensioner	1115,5	1132,4	1242,9	1368,2	1522,0	1674,5
Upplupna kostnader	54,4	76,0	78,1	81,0	84,1	87,3
Löneskatt	691,5	692,2	707,7	726,2	754,4	780,9
Summa skuld	3542,1	3545,6	3625,1	3719,6	3863,8	3999,5

Tab 2 . Region Jämtland Härjedalen - total pensionskostnad, mnkr

	2018-08-31	2018	2019	2020	2021	2022
Förändring av pensionsavsättning	78,6	86,0	72,4	87,5	96,0	93,3
Pensionsutbetalningar	79,5	118,4	120,3	122,8	129,0	134,9
Premier	54,9	82,2	84,5	87,8	91,1	94,5
Finansiell kostnad	18,5	28,0	38,0	37,9	57,8	59,1
Löneskatt	56,2	76,3	76,5	81,5	90,7	92,6
Summa kostnader	287,8	390,9	391,7	417,4	464,6	474,6

Skuldförvaltning

Ränte- och kapitalbindning låg den sista augusti på 2 år, vilket är innanför riskmandaten på 1,5 år till 4 år. 40 procent av skuldportföljen hade per den sista augusti förfall inom 1 år, vilket var utanför riskmandatet om 0-35 procent. Detta borde vara acceptabelt inom reglementets avsnitt 5:4 då skuldportföljen är under uppbyggnad och nya lån kommer tas upp innan årsskiftet. Genomsnittsräntan var 0,17 procent den sista augusti.

Vindkraftverk

Fullmäktige beslutade år 2010 att landstinget skulle köpa ett vindkraftverk, både för att bidra till ökad andel förnybar energi i Sverige och för att sprida investeringarna för framtida pensioner på fler tillgångar än räntepapper och aktier. Vindkraftverket togs i bruk november 2014 och är placerat i Mortorp strax utanför Kalmar.

Under 2016 så levererade verket inte utlovad energimängd vilket innebar att regionen höll inne betalning för driftavtalet motsvarande utebliven produktion.

Efter en längre tids diskussion mellan parterna så valde Greenextrem under våren 2017 att ensidigt säga

upp driftavtalet. Regionens försäkring avseende verket löpte ut sommaren 2017 och regionen valde då att stoppa verket eftersom det inte är möjligt att försäkra ett verk utan att ha ett giltigt driftavtal. Verket har inte producerat sedan dess.

Arbetet fortgår med att hitta en lösning med ett driftavtal för att få starta vindkraftverket efter GreenExtremes konkurs. En konsult hjälper Region Gävleborg, fastighetsbolaget Jerngrinden och Region Jämtland Härjedalen med detta. Verken av fabrikat Sinovel är tillverkade i Kina och är ovanliga i Europa och det har visat sig svårt att hitta en bra lösning.

Garantier behövs beträffande CE-märkning och arbetsmiljövillkor för att kunna få till ett avtal och starta verken.

Vindevo AB har signalerat till Region Jämtland Härjedalen, Region Gävleborg och Jerngrinden att de är intresserade att köpa verken, som nu väntar på ett bud på verken att ta ställning till.

Eftersom verket inte producerat på över ett år har en nedskrivning gjorts med 6 miljoner kronor. Ytterligare nedskrivning kan vara nödvändig under 2018 om inte produktionen kommer igång eller verket säljs. Detta kommer att påverka resultatet negativt.

Likviditet

Likviditeten består av medel i kassa och bank samt eventuella kortfristigt placerade värdepapper. Likviditeten har under 2018 försämrats med 31,5 miljoner kronor till 164 miljoner kronor.

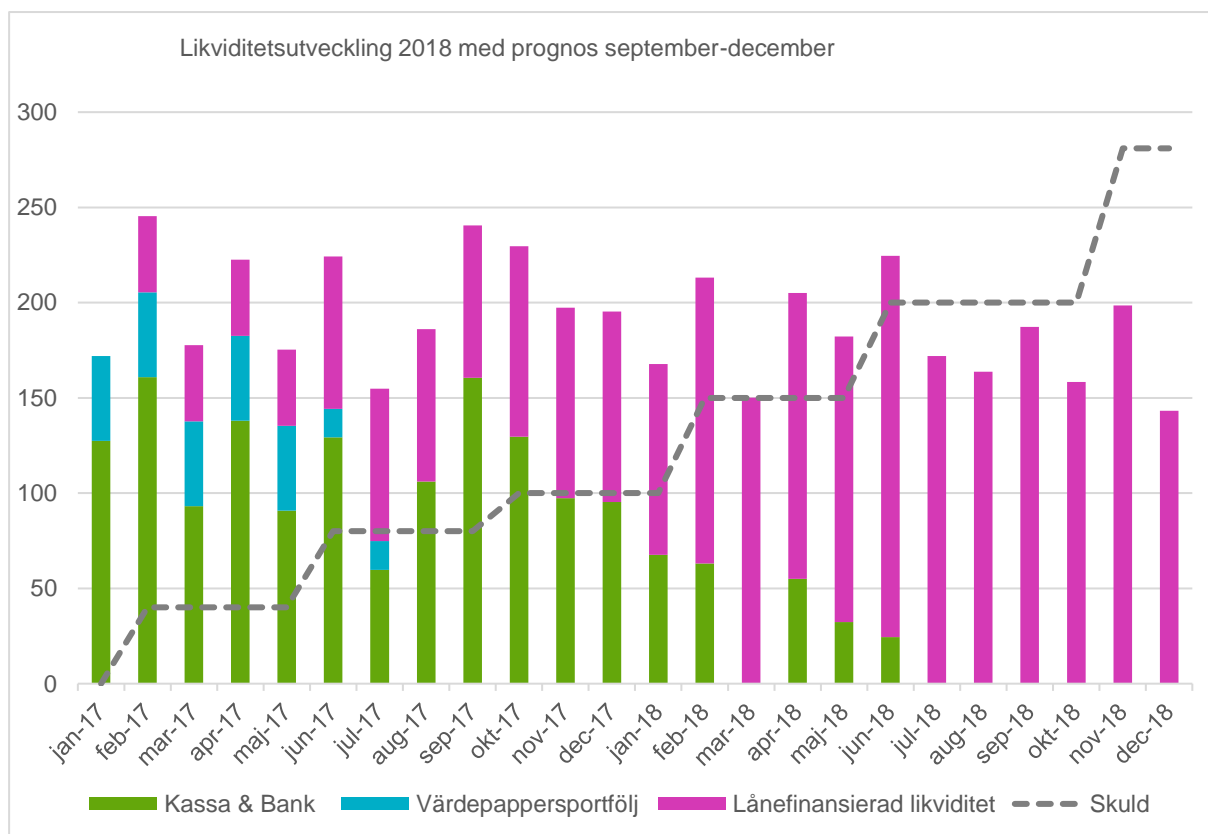
Betalningsberedskap

Likviditetsrisken hanteras genom att hålla en god betalningsberedskap. För att kunna tillhandahålla medel för löpande driftsutbetalningar och investeringar skall en likviditetsreserv finnas tillgänglig. I tabellen ses regionens betalningsberedskap per den 31 augusti 2018 i miljoner kronor. Under 2017 fick regionen utökad checkkredit från 50 miljoner kronor till 145 miljoner kronor. Under 2018 har regionen tagit upp lån från Kommuninvest på 100 miljoner kronor. Ytterligare

upplåning kommer att ske både under 2018 och de efterföljande åren enligt beslutad finansplan.

Hittills har investeringar gjorts med 103,5 miljoner kronor varav 17 miljoner kronor kommer från tidigare års beslutade investeringar och 10 miljoner kronor är investeringar utanför investeringstaket.

Tillgångar 2018-08-31 (mkr)	Utfall	Mål
Kassa och bank	164	
Kortfristiga placeringar	0	
Checkräkningskredit	145	
Medel som kan betalas ut inom tre dagar	309	250

Likviditet i diagrammet motsvaras av tillgångarna i kassa och bank vilka kan bestå av lånade pengar, kortfristiga placeringar, egna intäkter och bidrag.

Investeringar

Regionfullmäktige har beslutat om ett investeringstak för 2018 på 96 miljoner kronor.

Av dessa 35 miljoner kronor avser fastighetsinvesteringar och 61 miljoner kronor övriga investeringar (varav 32 miljoner kronor investeringar över 250 tusen kronor, 11,6 miljoner kronor kr för mindre investeringar under 250 tusen kronor, 7,9 miljoner kronor i en central pott för haverier och 8,9 miljoner kronor i en central pott för oförutsedda händelser). Utöver taket ovan har 77 miljoner kronor tilldelats för en utökad investering i Cook chill.

Utfallet totalt per augusti 2018 är 115,1 miljoner kronor varav 63,1 miljoner kronor avser fastighetsinvesteringar och 52,1 miljoner kronor övriga investeringar.

I det totala utfallet ovan ingår, utöver investeringarna enligt årets investeringsplan, även investeringar beslutade år 2017 och tidigare men effektuerade år 2018 med 17,6 miljoner kronor samt utfall för hjälpmedel om 12,7 miljoner kronor (hjälpmedel hanteras enligt särskilda rutiner och ligger utanför investeringstaket) samt investeringar i tunna klienter om 10 miljoner kronor, vilka interndeberas och inte ingår i investeringstaket. Detta innebär att utfallet för investeringar inom årets investeringstak inklusive den extra tilldelade budgeten för Cook chill, uppgår till 74,8 miljoner kronor.

Investeringarna i årets investeringsplan följer plan på ett bra sätt utan några budgetöverskridanden.

Gällande investeringar över 250 tusen kronor har fullmäktige beslutat om totalt 21 stycken investeringsobjekt. Av dessa har 3 objekt avslutats. Kostnaden för dessa har blivit 1,1 miljoner kronor medan budgeten är 1,3 miljoner kronor. Ett överskott om 123 tusen kronor. Resterande 19 objekt kommer att avslutas senare under året och områdena prognostiserar att budgeten kan hållas.

Gällande mindre investeringar under 250 000 kr är budgeten 11,7 miljoner kronor. Utfallet per sista augusti är 5,3 miljoner kronor men områdena prognostiserar att investeringar kommer att utföras med motsvarande budget.

Från den centrala potten för haverier har investeringsrådet under perioden januari tom augusti lämnat förslag till beslut för 7 äskanden till regiondirektören om totalt 4,2 miljoner kronor. Samtliga har beviljats. Pottens återstående budget uppgår till 3,7 miljoner kronor.

Budgeten för oförutsedda händelser, 8,9 miljoner kronor, har belastats med endast en avslutad investering om 325 tusen kronor. Budgeten för den investeringen har varit 850 tusen kronor. Medlen i potten är reserverade till investeringar för utbyte/uppgrädering av larm-/patientsignalsystem och integrering av ambulansjournal. Investeringen i ambulansjournal kommer att bli 2,5 miljoner kronor billigare än prognos medan investeringarna i larm-/patientsignalsystem prognostiseras bli mycket dyrare än avsatta medel. En slutlig rapport om investeringarna i larm-/patientsignalsystem kommer att lämnas till regiondirektören under september 2018.

Investeringarna i Cook chill har per sista augusti 2018 uppgått till 52,5 miljoner kronor. Investeringen pågår och ingen ytterligare avvikelse mot budgeten, 77 miljoner kronor, förväntas. Planerad produktionsstart är den 12 november

Leasingbilar

Antalet registrerade leasingbilar per sista augusti 2018 är 81st (Estrad Norr och Fastighet inte medräknat) Föregående år var det 77st bilar. Ökningen består i att bilar tillkommit hos fastighet som nu leasar 1st el-bil, Regiondirektören som leasar 1st bil, Primärvårdschefen som leasar 1st ladd-hybrid samt transportenheten som leasar 1st ladd-hybrid.

Ambitionen är att på sikt överta alla leasade bilar inom Region J/H. Bl.a. finns 5st leasingbilar hos Estrad Norr.

Hittills under 2018 har 8st bilar beställts varav 6st är ersättningsbilar för bilar med utgående leasingavtal. Noterbart är att samtliga bilar som nu beställs är miljöbilar (ren el-bil alternativt ladd-hybrid) samt är utrustade med automatisk körjournal. Detta medger uppföljning samt beslutsunderlag vid förnyelse av leasingavtal.

System för samordning av leasingbilar finns inte och genomförs bara inom respektive enhet. Samordning, alternativt en bilpool för att kunna minska antalet bilar är på gång.

I en uppstart kommer det att ingå 3st bilar stationerade i parkeringsgaraget vid hus 3 och 1st bil stationerad i Göviken.

Ett bokningssystem för att administrera bilpoolen är under framtagande och klart att införas inom kort. Med en uppbyggd bilpool och uppföljning med hjälp av automatisk körjournal finns förutsättningar att minska totala antalet leasingbilar samt effektivisera användandet av de leasingbilar vi har.

Tabell över fördelning av investeringarna 2018

Beslutad investeringsplan 2018 i miljoner kronor	Utfall 180831	Budget/ helår
Under året budgeterade och effektuerade investeringar över 250 tkr	1,1	1,3
Under året budgeterade men ej effektuerade investeringar över 250 tkr (Effektueras 2018)	0	31,3
Under året budgeterade och effektuerade investeringar under 250 tkr	5,3	11,7
Under året utnyttjade medel från "Akut haveri pott".	0,5	7,9
Under året utnyttjade medel från "Potten till styrelsens förfogande".	0,3	8,9
Fastighetsinvesteringar	15,2	35
Beslutad investeringsplan 2018 exkl Cook chill har ej överskridits	22,3	96
Utökad investering i Cook chill,	52,5	77
Beslutad investeringsplan 2018 inkl Cook chill har ej överskridits	74,8	173

Ytterligare investeringar som finansieras på annat sätt än genom årets investeringsplan i miljoner kronor.	Utfall 180831	Budget/ helår
Under året effektuerade och avslutade investeringar över 250 tkr från tidigare års investeringsplaner	17,6	17,6
Hjälpmiddelscentralen (ligger utanför investeringstaket)	12,7	15,0
Övriga investeringar utanför investeringstaket (Tunna klienter, interndebitering mm)	10,0	10,0
Summa investeringar som finansieras på annat sätt än genom årets investeringsplan har ej överskridits	40,3	42,6

Engagemang i bolag och stiftelser

Förvaltningsberättelsen ska enligt kommunallagen även omfatta verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer i form av till exempel aktiebolag och stiftelser.

Regionens verksamhet kan bedrivas i annan form än inom förvaltningsorganisationen om effekten blir

större för regionens vision och att medborgarnyttan är högre än om verksamheten drivits inom den egna organisationen. Samverkan med andra kan ibland vara ett alternativ.

Bolag och stiftelse	Ägd andel i%	Resultat i tkr 180831	Prognos 180831 i tkr
Landstingsbostäder i Jämtland AB	100	+4 517	+5 221
Stiftelsen Jamtli	Stiftelse	+7 280	+2 315
Länstrafiken i Jämtland AB	100	-1,2	+0
Almi Företagspartner Mitt AB	24,5	Ingen uppgift	Ingen uppgift
Torsta AB	40	Ingen uppgift	-714
Norrtåg AB	25	0	0
Vattenbrukscentrum Norr AB	20	+78	0/-100
Peak Region Science Park AB	15	Ingen uppgift	Ingen uppgift
Naboer AB	11,76	Ingen uppgift	Ingen uppgift
Jämtland-Härjedalen turism JHT EK FÖR	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift

Landstingsbostäder i Jämtland AB

Resultatet för bolaget, före bokslutsdispositioner och skatt, är per 2018-08-31 är 4,5 miljoner kronor i överskott. I prognosen för helåret 2018 antas preliminärt ett positivt resultat på 5,2 miljoner kronor vilket ger ett överskott mot budget med 456 tusen kronor. Överskottet beror främst på lägre ränte- och avskrivningskostnader än budgeterat samt lite högre hyresintäkter. Prognos direktavkastning 2017 beräknas till cirka 3 procent vilket uppfyller kravet enligt ägardirektivet.

Landstingsbostäder i Jämtland AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs helt av Region Jämtland Härjedalen. Genom ägardirektiv tydliggörs regionens intentioner utöver vad som framgår av gällande bolagsordning. Bolagets verksamhet ska bedrivas för regionen, i första hand, i rekryteringsbefrämjande syfte. Vid uthyrning ska alltid en viss prioriteringsordning gälla som framgår i ägardirektivet.

Verksamheten är lokaliserad inom fyra områden: centrala staden 241 lägenheter, Solliden med 101 lägenheter, Mariedal med 118 lägenheter samt Krokom med 7 lägenheter. Totalt 467 lägenheter med en sammanlagd lägenhetsyta om 30 970 kvm. Dessutom finns 224 garage och 156 bilplatser. Bolaget äger vidare 11 bostadsrättslägenheter i åtta föreningar, varav en lägenhet i Åre kommun, en lägenhet i Funäsdalen och övriga i Östersunds kommun.

Flyttningsfrekvensen januari till augusti 2018 ligger på drygt 14 procent, 79 stycken lägenheter har sagts upp under perioden. Då ingår inte de 18 lägenheter som Region Jämtland Härjedalen hyr av bolaget och i sin tur hyr ut möblerade för korttidsboende och i några fall direkt till olika enheter inom sjukhuset.

Vid förhandlingar med Hyresgästföreningen Region Norr i början av 2018 beslutades om hyreshöjning med 1,1 procent för bostäder från och med 1 juli 2018. Bolaget har fortfarande lägre hyresnivåer än den stora allmännyttan på orten som är Östersundshem och målet är att närma sig Östersundshems hyresnivåer.

Ekonomi är mycket god i bolaget, den största utmaningen idag är att hitta intressanta och prisvärda lägen för en eventuell nyproduktion samt att fastigheterna behöver fortsätta underhållas och förädlas. Den underhållsplan som framtagits för de närmaste fem åren visar på ett fortsatt stort underhållsbehov. Bolagets fastigheter är byggda under åren 1936-1979 vilket innebär höga kostnader för underhåll vid jämförelse med bostadsföretag som har yngre bostadsbestånd.

Det har inte skett några större förändringar eller större händelser inom bolagets verksamhet eller ekonomi till och med augusti 2018.

Stiftelsen Jamtli

Jamtli visar ett resultat på plus 7,3 miljoner kronor per 2018-08-31. Prognosen för helår är plus 2,3 miljoner kronor. I resultatet har ingen hänsyn tagits till ändamålsbestämda medel i strukturfondsprojekt Nationalmuseum Norr. I bokslutet omfördelas de medel som inte har nyttjats respektive nyttjats från tidigare år i det egna kapitalet och visas i årsredovisningens resultaträkning genom fördelning av årets resultat. Stiftelsen prognostiserar att kvarstående belopp för året, efter fördelning av ändamålsbestämda medel, kommer vara 0 kronor.

Jamtli bolag	Resultat per 180831, tkr	Prognos helår 2018, tkr
Teknikland	+861	+/-0
Restaurang Hov	-16	+/-0
Härjedalens Fjällmuseum	-78	+35
Världsarv Ragundadalen	+253	+28
NCK	+933	+110

Jamtli uppföljning av målen i huvudmannadirektiven:

Mål	Utfall
Antalet besökare är minst 180 000	Prognos ca 190 000 st
Antal skolbesök från Jamtli är minst 30	Jamtli kommer göra minst 30 skolbesök under 2018
Jamtli och/eller stiftelsens dotterbolag deltar i ett flertal nordiska eller europeiska samarbetsprojekt	Målet uppfyllt
Inom ramen för regionalt uppdrag utvecklar Jamtli regionalt intressanta besöksmål i samverkan med lokal och nationell nivå	Målet uppfyllt
Jamtli utvecklar volontärsarbete på besöksanläggningen	Målet uppfyllt
Jamtli verkar för etablering av Nationalmuseum Norr	Målet uppfyllt. Strukturfondsprojektet Nationalmuseum Norr pågår året ut men verksamheten Nationalmuseum Jamtli har invigts och öppnat.

Länstrafiken i Jämtland AB

Totalt sett visar bolaget ett resultat på -1,2 miljoner kronor för perioden jämfört med föregående år då resultatet uppgick till -3,1 miljoner kronor. Budget per 2018-08-31 är -886 tusen kronor. Prognosen för helår ligger på 0 kronor.

Intäkterna i prognosen är högre än budgeterat tack vare ett lågt budgeterat värde av intäkterna för ungdomskorten. I prognosen återfinns också ett bidrag från Östersunds kommun avseende elbusspremie som saknas i budgeten.

Prognosen för persontrafikkostnaderna ligger högre än budget. Indexkostnaderna ser ut att fortsätta stiga och ligger 6 miljoner kronor över budget. Även förstärkningstrafiken är för lågt budgeterat då det tillkommer kostnader för att det gjorts underhållsarbete för vägar i Sveg och Svenstavik under våren och sommaren.

Avskrivningarna är lägre då ekonomisystemet inte uppgraderats ännu. Ägarbidraget är i prognosen ökad med 1,7 miljoner kronor för det extra täckningsbidraget ägarna betalat ut för att återställa aktiekapitalet.

Mål	Föregående år	Utfall
Den av kundupplevda totalkvaliteten	52 %	62 %
Den av allmänhet upplevda totalkvaliteten	47 %	50 %
Mål	Målvärde	Utfall 2017-08
Marknadsandelen för landsortstrafiken	9,5 %	9,3 %
För tätortstrafiken	16,5 %	14 %
Målet avseende avgångstider för landsortstrafiken	22,5 %	33,6 %
För tätorten	46,5 %	52,8 %
Utfallet för självfinansieringsgraden	47 %	41 %

Almi Företagspartner Mitt AB

Inget delårsbokslut per 2018-08-31 har inkommit till Region Jämtland Härjedalen

Torsta AB

Prognos för helåret 2018 är beräknat till -714 tusen kronor jämfört med budget -87 tusen kronor. Avvikelsen mot budget beror på ökade foderkostnader efter årets dåliga skörd, att ökningen av antalet mjölkkor inte kunnat genomföras samt att ett projekt inom skog startats som inte varit planerat. Antalet elever är dock glädjande fler än budgeterat och bidrar positivt.

Region Jämtland Härjedalen beslutade förra hösten att minska sitt bidrag till Torsta AB. Detta resulterade i uppsägning av 3 personer, vissa med lång uppsägningstid och ökade kostnader första halvåret 2018 men nu är förändringen genomförd.

Läget för gymnasiet ser positivt ut med 41 stycken nya elever i höst, vilket är fler än tidigare i Torsta AB:s historia. En ny upphandling med Arbetsförmedlingen är klar och gäller 2 plus 2 år och den första gruppen är snart halvvägs i sin utbildning till maskinförare.

Mål	Utfall
Högst rikspriser på Gymnasieutbildningarna	Ja
Resultat 3-5 % och soliditet på 5-15%	Nej se prognos
Attraktiv utbildningsanordnare	Ja bättre antagningsiffror tre år i rad och mycket nöjda elever och mycket bra utfall på andel som klarar sin yrkesexamen. Nöjda kursdeltagare. Ny upphandling med Arbetsförmedlingen i skogsmaskinförutbildning för vuxna
Kompetens inom jord, skog och vattenbruk	Ja men det skulle behövas bättre kompetens inom växtodling
Vara en inspirationskälla för landsbygdsutveckling	Ja, men kan alltid bli bättre
Ta till vara möjligheter som finns i EU fondprogram	Ja. Under våren har Torsta haft projekt finansierade av Regionala Fonden, Interreg och landsbygdsprogrammet
Nära samverkan med näringslivet	Ja, men kan alltid bli bättre

Norrtåg AB

Den totala trafik kostnaden per 2018-08-31 är 118,9 miljoner kronor jämfört med budget 132,9 miljoner kronor, det ger en negativ avvikelse på 14,0 miljoner kronor.

Det första tertialet handlade mycket om vinterproblem och utmaningar för tågtrafiken. Norrtågs resenärer upplevde många förseningar, inställda turer och problem med trafikinformation. Under andra tertialet har trafiken stabiliserats men ett eftersläpande underhåll på fordon kvarstår. Glädjande är att kampanjerna för att återfå förtroende hos resenärerna har slagit väl ut och många av resenärerna har återvänt till systemet.

En av de stora avvikelserna mot är hänförliga till indexering av elkostnad. De lägre banavgifterna är dels en följd av utebliven trafik under vintermånaderna och en minskad avgift på Mittbanan. Under kvartalet har det inte funnits tillgång till reservfordon, vilket var budgeterad för. Vidare har leveransprojektet för X62 ännu inte avslutats vilket gör att fordonskostnaden ligger kvar på 2017 års nivå och det låga kilometeruttag till följd av inställd trafik medför lägre avsättningar för tungt underhåll, vilket totalt ger en avvikelse på verkstad, fordon och underhåll på 7,2 miljoner kronor.

På grund av lägre bemanning och minskade konsultkostnader mm ger det en avvikelse mot budget för bolagsadministration med nästan en miljon kronor.

Under året har AB Transitio meddelat att hyreskostnaden för X62 kommer att justeras uppåt efter faktiska anskaffnings- och

leveransprojekt kostnader slutreglerats.

Leveransprojektet för Coradia X62 är planerat att avslutas 2018-08-31, vilket är en försening på cirka ett år. En hyreshöjning är att vänta och som bolaget har tagit höjd för, både i budget och prognos. De uteblivna kostnaderna för banavgifter och den lägre debiteringen av Mittbanans avgifter bär bolaget med sig i sista tertialet. Samtidigt som elpriserna ser ut att vara på samma låga nivå.

Vattenbrukscentrum Norr AB.

Resultatet är +78,6 tusen kronor per 2018-06-30. Prognos för året är att omsättningen hamnar mellan 6 miljoner kronor och 6,5 miljoner kronor, med ett resultat om 0 – 100 000 kronor, vilket ligger i linje med årets budget.

Högre kostnader för underhåll av anläggningen kompenseras av högre intäkter i konsultverksamheten. Bolagets intäkter fördelas fortsatt ojämnt över året då fiskförsäljning främst sker vår och höst, samt att de tjänster bolaget utför åt SLU faktureras halvårsvis. Till detta kommer arbete inom olika projekt där fakturering sker kvartals- eller halvårsvis. Osäkerheten i kostnader hänförliga till anläggningen är fortsatt stor då underhållsbehovet är stort och stundtals akut. Som tidigare bedömts har konsultverksamheten haft fortsatt god verksamhet vilket ger ett stadigt extra ben för verksamheten att stå på

Peak Region AB

Inget delårsbokslut per 2018-08-31 har inkommit till Region Jämtland Härjedalen

Naboer AB

Inget delårsbokslut per 2018-08-31 har inkommit till Region Jämtland Härjedalen

Jämtland Härjedalen Turism ekonomisk förening, JHT.

Inget delårsbokslut per 2018-08-31 har inkommit till Region Jämtland Härjedalen.

Samverkansförbund, nämnder med flera följs upp i årsredovisning 2018.

Samordningsförbundet i Jämtland A, Norrlands Musikteater och Dans (NMD), Stiftelsen Zenit, Mittnorden kommittén, Gemensam nämnd upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsmaterial, Gemensam nämnd närvård Frostviken, AB Transitio, Coompanion, LÖF, Norrlandstingens regionförbund, Inera AB, Brf Lugnviks centrum, Brf Torvalla, Brf Åkerärtan.

Resultaträkning

Resultaträkning i miljoner kronor	2016-08-31	2017-08-31	2018-08-31
Verksamhetens intäkter	493,2	484,7	538,5
Verksamhetens kostnader	-2927,8	-3043,1	-3213,0
Avskrivningar	-80,4	-82,4	-88,6
Verksamhetens nettokostnader	-2515,0	-2640,7	-2763,2
Skatteintäkter	1802,8	1881,2	1938,7
Generella statsbidrag och utjämning	478,1	507,1	530,6
Läkemedelsbidrag	212,2	228,8	243,8
Finansiella intäkter	3,6	3,8	2,6
Finansiella kostnader	-5,5	-16,6	-23,7
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-23,8	-36,4	-71,3

Budget och utfall 2018 i miljoner kronor	Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018
Verksamhetens intäkter	680,0	758,9	-78,9
Verksamhetens kostnader	-4 431,9	-4 913,2	481,3
Avskrivningar	-109,0	-136,4	27,4
Verksamhetens nettokostnader	-3860,9	-4290,7	429,8
Skatteintäkter	2 841,2	2 908,0	-66,8
Generella statsbidrag	744,0	789,7	-45,7
Läkemedelsbidrag	292,1	365,6	-73,5
Finansiella intäkter	9,0	12,3	-3,3
Finansiella kostnader	-25,4	-34,8	9,4
Resultat före extraordinära poster	0,0	-250,0	250,0

Balansräkning

Balansräkning i miljoner kronor	IB 2018-01-01	UB 2018-08-31	UB 2017-08-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	9,5	6,6	10,9
Mark och byggnader	655,5	687,5	655,0
Maskiner och inventarier	240,7	237,5	251,5
Finansiella anläggningstillgångar	64,6	64,5	64,7
Summa anläggningstillgångar	970,3	996,1	982,0
Omsättningstillgångar			
Förråd	13,4	13,2	14,6
Kortfristiga fordringar	245,8	147,9	169,6
Kortfristiga placeringar	376,4	415,2	409,9
Kassa och bank	234,4	173,8	186,1
Summa omsättningstillgångar	870,0	750,2	780,3
SUMMA TILLGÅNGAR	1 840,3	1 746,3	1 762,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	-75,7	-311,8	-75,7
Årets resultat	-236,1	-71,3	-36,4
Summa eget kapital	-311,8	-383,0	-112,1
Avsättningar			
Pensioner	1 018,4	1 096,0	995,7
Särskild löneskatt	247,1	265,9	241,6
Summa avsättningar	1 265,5	1 361,9	1 237,2
Skulder			
Långfristiga skulder	107,1	205,7	87,1
Kortfristiga skulder	779,5	561,7	550,1
Summa skulder	886,6	767,4	637,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 840,3	1 746,3	1 762,3

Kassaflödesanalys

Den löpande verksamheten i miljoner kronor	2016-08-31	2017-08-31	2018-08-31
Periodens resultat	-23,8	-36,4	-71,3
Justering för avskrivningar	80,4	82,4	82,6
Justering för nedskrivningar	0,0	0,0	6,0
Justering för reavinst/förluster	0,0	0,0	-0,1
Justering för gjorda avsättningar	43,4	51,2	96,5
Verksamhetens nettokostnader justerade för ej likviditetspåverkande poster	100,0	97,1	113,7
Justering för rörelsekapitalets förändring			
Ökn(-)/minskn(+) förråd och varulager	0,1	-0,1	0,1
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	39,2	42,2	97,9
Ökn(-)/minskn(+) korta placeringar	14,0	58,4	-38,8
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	-149,0	-168,1	-217,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-95,7	-67,6	-158,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella anläggningstillgångar*	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Omklassificering av invest. i vårdsystemet Cosmic vid aktiveringen*	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar*	-76,8	-66,5	-115,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,1	0,4	0,9
Investering i finansiella anläggningstillgångar**	-17,2	0,0	-0,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från den löpande investeringsverksamheten	-93,0	-66,1	-114,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Återbet utlån/Minsk långa fordr	0,3	0,0	0,0
Långfri upplån/ökn långa skulder	0,0	77,6	98,6
Utlåning/ökning långfristiga fordringar	-2,7	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2,5	77,6	98,6
Periodens kassaflöde	-91,2	41,1	-60,6
Likvida medel vid årets början	278,4	145,0	234,4
Likvida medel vid periodens slut	187,3	186,1	173,8
Förändring av likvida medel	-91,2	41,1	-60,6

Allmänna redovisningsprinciper

En av redovisningens viktigaste uppgifter är att ge relevant information om verksamhetens finansiella resultat och ekonomiska ställning för att underlätta styrning och uppföljning av verksamheten. För att det ska kunna ske måste olika redovisningsprinciper beskrivas på ett öppet och informativt sätt.

Årsredovisningen 2017 är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614), rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och god redovisningssed. Där framgår de redovisningsprinciper som tillämpas samt begreppsförklaring och ordlista. Samma principer tillämpas i denna delårsrapport.

Att lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning följs innebär bland annat att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Värdering av kortfristiga placeringar har gjorts till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Begreppsförklaringar och ordlista

Anläggningstillgång och omsättningstillgång

Med anläggningstillgångar menas tillgång som är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten. Följande typer av anläggningstillgångar existerar: materiella; maskiner, inventarier och fastigheter, finansiella; aktier i dotterbolag immateriella; goodwill, patent- och licensrättigheter Med omsättningstillgångar menas tillgångar som inte är avsedda att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten; likvida medel, värdepappersportföljer, kundfordringar och varulager.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att den kommer att behöva infrias, eller på grund av att dess storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan även vara fråga om en möjlig förpliktelse, det vill säga det är osäkert om det föreligger en förpliktelse eller ej. Ansvarsförbindelser redovisas inom linjen i balansräkningen, det vill säga de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman.

Avsättning

En skuld som är oviss när det gäller förfallotidpunkt eller belopp. Ett företag ska redovisa en avsättning i balansräkningen när det har ett åtagande för en inträffad händelse där det är troligt att det krävs ett utflöde av resurser för att reglera åtagandet och företaget kan göra en tillförlitlig uppskattning av beloppet. Exempel på avsättning är kostnaden för intjänade pensioner.

Balansräkning

En ögonblicksbild av den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Balansräkningen har en tillgångssida och en skuldsida.

Bruttokostnader

Är verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar.

Eget kapital

Värdet av ett företags tillgångar med avdrag för skulder och avsättningar. Om resultat är positivt ökar det egna kapitalet, medan ett negativt resultat minskar det egna kapitalet.

Ingående balans

Värdet på tillgångar, skulder och eget kapital vid årets början.

Komponentavskrivningar

Avskrivningar ska spegla hur tillgångens värde och/eller servicepotential succesivt förbrukas därför måste skillnader i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång delas upp på dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat.

Poster inom linjen

Redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska räknas in i balansräkningen utan redovisas inom linjen. Det betyder att de ska visas i anslutning till balansräkningen och att deras belopp inte ska räknas in i balansomslutningen.

Investering

Definieras som inköp av anläggningstillgångar såsom fastighet, utrustning eller maskiner med varaktighet över 3 år och ett inköpsvärde på minimum ett halvt basbelopp.

Likvida medel

Företagets penningtillgodohavanden i kontanter: kassa, postgiro, bank och bankgiro men även utländska sedlar, erhållna checkar, postanvisningar och postväxlar som ännu inte lösts in. Ordet likviditet är en definition av företagets betalningsförmåga på kort sikt.

Nettoinvestering

Årets investeringsutgifter efter avdrag för årets försäljning och utrangering.

Nettokostnad

Verksamhetens intäkter (avgifter och ersättningar) minus verksamhetens kostnader (personal, material, tjänster och avskrivningar). Nettokostnaden finansieras med skatter och generella statsbidrag.

Nyckeltal och nyckelindikatorer

Ett sätt att genom jämförelsetal beskriva verksamheten och göra den jämförbar över tid och med andra företag. Nyckeltal används i samband med uppföljning för att bland annat mäta effektivitet vid resursanvändning. Exempel på nyckeltal är soliditet och likviditet.

Periodisering

En fördelning av kostnader och intäkter på den redovisningsperiod till vilken de hör.

Realisationsvinst eller reavinst

Vinst som uppstår vid försäljning, till exempel vid fastighetsaffärer. Realisationsvinsten är försäljningsvärdet minus bokfört restvärde och eventuella försäljningsomkostnader.

Regionkoncernen

Regionen med dess förvaltning samt de aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där Regionen har ett väsentligt inflytande.

Resultat

Skillnaden mellan ett företags intäkter och kostnader under en viss period. Resultaträkning är den uppställning som visar hur vinsten eller förlusten för perioden uppkommit.

Rörelsekapital

Alla de tillgångar som inte är avsedda att stadigvarande innehas, minskade med de skulder som ska betalas inom ett år. Rörelsekapitalet är ofta en konstant andel av omsättningen. Ett positivt rörelsekapital innebär en buffert tack vare att det finns ett eget och långfristigt kapital som även räcker till att finansiera omsättningstillgångarna. Ett negativt rörelsekapital innebär att leverantörerna till viss del finansierat anläggningstillgångarna.

Skuld

Åtagande att i framtiden betala eller på annat sätt fullgöra en ekonomisk förpliktelse till någon utomstående. Skulder som förfaller till betalning inom ett år benämns kortfristiga skulder, övriga skulder benämns långfristiga.

Soliditet

Betalningsförmåga på lång sikt eller förmåga att stå emot förluster och konjunkturnedgångar. Soliditeten anger den del av tillgångarna som finansierats med eget kapital (eget kapital genom totalt kapital).

Utgående balans

Värdet på tillgångar, skulder och eget kapital vid årets slut.

Upplupna intäkter och kostnader

Upplupna intäkter är sådana intäkter som hör till bokslutsåret, men där företaget/myndigheten varken har skickat en faktura eller fått betalt för tjänsten eller varan före bokslutsdagen.

Upplupna kostnader är sådana kostnader som hör till bokslutsåret, men där företaget/myndigheten varken fått

Sekretariatet
Sandra Hedman
Tfn:
E-post: sandra.hedman@regionjh.se

2018-06-12

RS/780/2018

Bilaga 1, Uppföljning av framgångsfaktorer per augusti 2018

I regionstyrelsens, vårdvalsnämndens och regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplaner finns ett antal framgångsfaktorer (utvecklingsområden). De anger respektive nämnds eller styrelse prioritering för 2018 utifrån de strategiska mål som regionfullmäktige fastställt i regionplanen. Framgångsfaktorerna följs upp genom beskrivningar och där det är möjligt i form av indikatorer. Uppföljningen ligger sedan till grund för den samlade bedömningen av måluppfyllelsen för de fyra perspektiven som redovisas i tertialrapporten, delårsbokslutet och årsbokslutet genom en sammanfattande beskrivning och ett cirkeldiagram.

Måluppfyllelsen bedöms efter följande skala:

	Framgångsfaktorn är uppfylld. Rätt åtgärder är utförda. Inga ytterligare åtgärder behöver göras under 2018.
	Rätt åtgärder för att framgångsfaktorn ska bli <i>uppfylld till årets slut</i> är planerade och/eller påbörjade.
	Framgångsfaktorn är inte uppfylld.

Framgångsfaktorer i Samhällsperspektivet

Samhällsperspektivet ska spegla befolkningsaspekter där Region Jämtland Härjedalen kan bidra. De strategiska målen inom perspektivet samhälle verkställs av regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden och vårdvalsnämnden.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Strategiskt mål: Fler arbetstillfällen för män och kvinnor i privat och offentlig sektor			
Regionstyrelsen			
Tillsammans med övriga intressenter inom regionen genomföra aktiviteter för att stärka platsvarumärket Jämtland Härjedalen. (STAB)	Genomförda aktiviteter.	↓	Samverkan med övriga berörda myndigheter och organisationer sker regelbundet. Deltagit i VC-tävlingar i Hammarbybacken med bäring på pågående VM- projekt. På grund av resursbrist är inga övriga aktiviteter genomförda.
Regionala utvecklingsnämnden			
Nära samverkan med övriga aktörer gällande behov och efterfrågan på regionens arbetsmarknad	Ta fram kunskapsunderlag och processbeskrivning om regionens arbetsmarknad och utbildningsbehov tillsammans med lämpliga aktörer	→	Kunskapsunderlag är framtaget. Arbete att ta fram en regional överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Region Jämtland Härjedalen har påbörjats. Fokus i överenskommelsen är hur vi ska samhandla med en gemensam process kopplat till statistik och analys.
Validering av nyanländas kompetenser behöver skyndas på	Andel öppet arbetslösa utrikesfödda inskrivna vid Arbetsförmedlingen och i program i aktivitetsstöd ska vara max 30 %	↑	Projekt Öppen Arena har påbörjats och löper enligt plan. Projektet pågår tom 191231. Projekt Yrkesspråk löper enligt plan och pågår tom 181031. Projekt UVAS avslutades 180630 med gott resultat. Av 399 deltagare fanns vid avslut 244 i aktivitet, arbete eller studier. Även andra effekter har blivit tydlig som tex synliggörande av målgruppen. Arbetet med organisering kring uppdragen utifrån Villkorsbeslutet har påbörjats. Validering är ett fokusområde. Andel öppet arbetslösa utrikes födda inskrivna vid Arbetsförmedlingens program och aktivitetsstöd var i juli 2018 26,7% (februari 2018 29,9%)
Verka för fortsatt utveckling inom näringslivet i regionen	Antal arbetsställen med anställda ska öka med 1,5 %.	→	Går ej att följa upp förrän troligen mars-april 2019.
Kartlägga finansieringsmöjligheter för offentlig och privat sektor i dialog med EIB	Genomförd kartläggning	→	Kartläggningen är genomförd. EIF inleder en Market Testing av ett garantiinstrument inom ramen för den Europeiska Fonden för strategiska Investeringar.(grön)

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
	Fem företag har erhållit finansiering genom EIB-instrument		Kommer troligen uppnås under 2019.(gul)
Nyttja skogens och lantbrukets resurser för fler jobb och hållbar tillväxt	Process för att ta fram regionalt skogsprogram har påbörjats		Oklarheter vem som får ansvaret för skrivningen. Regeringen har pekat på Länsstyrelsen.
Strategiskt mål: Fler invånare i Regionen			
Regionstyrelsen			
Integrera och öka ungdomars medverkan i Region Jämtland Härjedalens förbättrings- arbeten och beslutsprocess. (STAB)	Genomförda aktiviteter utifrån handlingsplan		Aktiviteter enligt handlingsplanen pågår. Kanal för ungdomar i sociala medier är under utveckling. Gymnasieungdomar har redovisat skoluppgifter kopplade till Regionen vid RUN i mars och i september ska nya skolarbeten påbörjas. Några verksamheter har tagit emot praktikanter under året. Framtagandet av ungdomschecklista pågår.
Regionala utvecklingsnämnden			
Nära samverkan med kommuner, näringsliv och andra aktörer gällande inflyttning och rekrytering	I Programmet för långsiktig befolkningstillväxt deltar samtliga kommuner samt länets näringslivs-organisationer		<p>Programmet är fortfarande under bearbetning. Fokusområdena är</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bostäder 2. Nyetableringar och befintliga företag 3. Kompetensförsörjning <p>Det finns aktiviteter under vissa fokusområden som är aktiverade, tex ÖFKs bortamatcher i Sthlm och Göteborg. I september och oktober kommer Regionen tillsammans med kommunerna och företag från regionen visa på kompetensbehov och möjligheter att leva och bo i Jämtlands län</p>
Nyanlända medborgare väljer Jämtland som sin permanenta bostadsort	Andelen utrikesfödda uppgår till minst 7,9 %		Mäts i årsbokslut
Det ska vara attraktivt för unga vuxna att bosätta sig i länet	Ett långsiktigt samarbete med länets gymnasieskolor har etablerats för att fånga upp ungas framtidsbilder		Fortsättning på samverkan med gymnasieskolan angående deras examensarbeten, årets tema är Tillgänglighet.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Strategiskt mål: Bättre infrastruktur			
Regionala utvecklingsnämnden			
Verka för ett ökat kollektivt resande	Restideskvoten tåg/bil ska uppgå till högst 0,8 år 2020 Antal resor med länstrafikens och tätortstrafikens färdbevis ska öka till 2 458 900 respektive 3 489 000	↓	Målet uppnås inte, Infrastrukturåtgärder pågår och färdigställs under 2019 Kan mätas först i årsbokslut
Verka för fortsatt bredbandsutbyggnad	70 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2018		Kan mätas först i årsbokslut
Fastställelse av ny länstransportplan för en bättre infrastruktur	De planerade åtgärderna för 2018 genomförs	↑	Många projekt har statats under året
Stärka kopplingen mellan kommunal fysisk planering, regionala utvecklingsfrågor och regional infrastrukturplanering	Påbörja arbetet med att ge regionala utvecklingsstrategin en rumslig dimension, "Struktur-bild Jämtland Härjedalen"	→	Projektansökan inskickad till Tillväxtverket för att genomföra ett projekt med stråk (öst – väst) och noder (nord – syd).
Strategiskt mål: Fossilbränslefri region år 2030			
Regionstyrelsen			
De åtgärder som initierats för att minska klimatpåverkan från resor och transporter ska ha fortsatt kontinuitet och antalet fordon som helt eller delvis har utsläppsfri drift ska öka. (STAB, HS aktivitet)	Klimatpåverkan från resor och transporter under 2018. Handlingsplan resor (CERO) Antal fordon som helt eller delvis har utsläppsfri drift 2018.	→	Klimatpåverkan från resor fortsatte att öka även 2017. Aktiviteter enligt handlingsplan resor fortsätter. Klimatväxlingsprogram startade oktober 2017. Nytt avtal om leasingbilar klart och omfattar enbart laddbara bilar. Laddstolpar byggs vid regionens etableringar under 2018. Analys av resestatistik för 2018 har inte hunnits med än.
Regionala utvecklingsnämnden			
Verka för omställning till fossilbränslefria transporter	160 st. publika laddstationer, varav 40 st. snabbladdstationer i regionen CO2 utsläpp i den allmänna kollektivtrafiken ska	→	Projektansökan som handlar om att genom informationsspridning och dialog med relevanta aktörer verka för ökad utbyggnad av laddinfrastruktur har beviljats av Tillväxtverket. Antalet publika laddstationer uppgår i dagsläget till omkring 100, varav 21 snabbladdstationer.(gul) Målet uppnått (grön)

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
	vara högst 0,65 kg per km Leveranserna av fossila bränslen, alla kategorier, är mindre än 70 % av 1990-års oljeleverans		Leveranserna av fossila bränslen har sedan 1990 minskat med ca 29%. Dock ser vi ett negativt trendbrott de senaste två åren. (röd)
Verka för energieffektivitet inom byggande och boende	Kommunernas fastighetsansvariga får ökade kunskaper, inspiration samt stöd för att uppnå den egna kommunens uppsatta energi- och klimatmål för de egna fastighetsbestånden Verka för att besparingspotential om 20 % i det kommunala fastighetsbeståndet uppnås inom respektive kommun, basår 1990	→	Via Klimatråd Jämtlands län drivs ett samordningsnätverk för fastighetsansvariga i länets kommuner. Nätverket finansieras via projektmedel från Energimyndigheten och projektet har blivit beviljad förlängning tom 190331. Arbete för att stötta företag i allmänhet att arbeta med energieffektivisering sker inom flera olika projekt (Nätverk, Noder, CEK och energi- och klimatrådgivningen), tex genom företagsträffar, utbildningsdagar och seminarier samt hjälp till företag att söka medel för energikartläggning, miljöstudier och även investeringsstöd.
Verka för ökad produktion av förnybar energi	0,5 m2 solcell per invånare är installerat år 2018	→	Under våren och sommaren har det arrangerats en rad olika informationsaktiviteter på temat solel runt om i länet. Arbetet fortsätter under hösten 2018. T.o.m. augusti ligger vi på 0,36 m2/invånare (april 0,31 m2).
Strategiskt mål: Ökat digitalt användande			
Regionstyrelsen			
Antalet uppkopplade möten via video för distansoberoende teknik ska öka. (STAB, HS)	Antal uppkopplade möten	↑	Text från april. Antalet uppkopplade ökade med 93% under 2017 jämfört med 2016 Ingen säkerställd rapportering möjlig för perioden pga av en teknisk störning där insamling av uppkopplingsdata inte är komplett.
Regionala utvecklingsnämnden			
Uppdatering av den regionala digitala agendan	Uppdaterad regional digital agenda och framtagna handlingsplan i samverkan med samhällets övriga aktörer	→	Uppdraget ej påbörjat men beräknas slutföras före årsskiftet

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Nyttja distansoberoende teknik för regionövergripande möten	Distansdeltagande är möjligt vid samtliga regionens samverkansråd och kommunchefsmöten	↑	Målet uppnått
Alla folkbibliotek ska verka för ökat användande av digital teknik	Fortbildningstillfällen inom digital kompetens ska ges på folkbiblioteken	↑	Fortbildningstillfällen ges löpande. Utvärdering genomförd i samtliga 8 kommuner
Vårdvalsnämnden			
Följa utvecklingen av distansoberoende teknik för behandling och förebyggande arbete		↑	Information vid Vårdvalsnämndens möte den 19 april
Strategiskt mål: Kultur i hela regionen			
Regionala utvecklingsnämnden			
Spridning av kulturaktiviteter i hela regionen	Scenkonstföreställningar utanför Östersunds kommun ska vara minst 50 % Scenkonstföreställningar riktade till barn och unga (t.o.m. 25 år) ska vara minst 50 % Andel kvinnliga musiker på scen vid Estrad norrs skolkonserter uppgår till 50 %	↑	56% har gått utanför Östersund. Scenkonstföreställningar till barn och unga om 67% Andel kvinnliga musiker på skolscen uppgår till 53%.
Utveckla KKN-näringarna i regionen i samverkan med privata- och offentliga aktörer	Antal företagare inom litterär, artistisk och konstnärlig verksamhet ska uppgå till 430 st.	→	Mäts när Tillväxtverkets rapport Kreametern publiceras i slutet av året.
Strategiskt mål: Jämlik och jämställd region			
Regionstyrelsen			
Ungdomsmottagningarna i Östersund, Strömsund och Sveg tillsammans med psykiatrisk akutmottagning på psykiatri ska HBTQ-certifieras. Det ska sedan utvärderas i syfte att ta ställning ska till hur övriga verksamheter kan utvecklas på liknande sätt.	Genomförd aktivitet	↑	Ungdomsmottagningarna, KIM (könsidentitetsmottagningen) och akutmottagningen psykiatri har genomfört sin HBTQ-certifiering via RFSL. Handlingsplan för fortsatt arbete är framtagen. Diplomeringen på JGY är avslutad. Utvärdering av certifiering och diplomering visar på liknande resultat. Stygruppen för

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
			SRHR (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter) – frågor anser därför att processutbildningen för HBTQ-diplomering är ett fullgott alternativ till certifiering.
Fler policyer ska vara jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsintegrerade.	Andel policyer som är jämställdhets-, jämlikhets- och barnrätts-integrerade efter pågående översyn.	→	Fullmäktiges presidium har under 2017 och 2018 genomfört en översyn av Region Jämtland Härjedalens policyer. Fyra policyer kommer att revideras först efter att den nya mandatperioden är i gång men i övrigt ska nu samtliga policyer vara jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsintegrerade. Samt uppdaterade så att de i övrigt är aktuella och relevanta för verksamheten.
Regionala utvecklingsnämnden			
Jämställdhetsintegrera regionens tillväxtarbete med ett intersektionellt perspektiv	<p>För förvaltningens medarbetare och politiker ska det genomföras 15 utbildningstillfällen 2018</p> <p>Genomförda kvantitativa mätningar visar på en ökad kunskap i jämställdhet hos medarbetare och politiska representanter</p> <p>Framtagen rutin för jämställdhets-, jämlikhets och barnrättsperspektiv ska nyttjas vid 100 % av beslutsärenden. Mätning görs av ärenden vid två slumpvis valda månader</p> <p>Samtliga reviderade och nyproducerade policys ska vara jämställdhets-, jämlikhets- och barnrättsintegrerade</p>	→	<p>Under 2018 har 15 utbildningstillfällen erbjudits inklusive den stora Tillväxtdagen (Grön)</p> <p>En enkät genomfördes kopplat till Tillväxtdagen. MIUN är upphandlad för att utvärdera det totala utfallet av projektet Jämställd regional tillväxt (Gul)</p> <p>Mätningen kommer att innefattas av kommande utvärdering, som utförs av MIUN. (Gul)</p>

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
	Samtliga bolag/medlemsorganisationer ska ha ägardirektiv som beaktar jämställdhet ur ett intersektionellt perspektiv		Ett ägardirektiv är justerat (Länstrafiken). Ett inledande möte med Kulturen har landat i justering/komplettering gällande bidrag till medlemsorganisationer (Gul)
Vårdvalsnämnden			
I alla beställningar som görs av nämnden ta hänsyn till jämlik- och jämställdhetsperspektivet		↑	Är inskrivet i samtliga förfrågningsunderlag Lena Weinstock Svedh
Strategiskt mål: Bättre folkhälsa			
Regionstyrelsen			
Ta fram fler förslag på hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder som regionen ska vidta utifrån resultat från undersökningarna CAN, Hälsa på lika villkor och Hälsosamtal i skolan.	Antal åtgärder som tagits fram under 2018	→	Inom folkhälsoenhetens ramar har bl.a. arbetet med att främja levnadsvanor genomförts genom att; <ul style="list-style-type: none"> - Lanserat webbtjänsten levnadsvanor.nu - Förebyggande insatser inom ANDT-området, ex Tobaksfri duo, Team 12–17 och utbildning av tobaksavvänjare. - Uppstart inför inspirationsdagen kring <i>Rörelsens betydelse för lärande och hälsa</i> som riktar till personal på länets skolor. - Genomförd kompetensutveckling riktad till länets skolsköterskor, inriktning goda matvanor. - Initierat att HBTQ-diplomering vid Jämtlands gymnasium skett. - Utvecklat struktur för att driva utvecklingsuppdrag i primärvården med bl.a. tydligare uppföljning av det sjukdomsförebyggande arbetet. - Planering av kompetensutveckling för hälso- och sjukvårdspersonal med inriktning på patientsamtal om sexualitet och sexualmedicinsk anamnesupptagning.
Genomföra en temadag för chefer i båda förvaltningarna om regionens operativa ansvar för att arbeta med hälsans fördelning utgående från de länsgemensamma utvecklingsområdena i länets Folkhälsopolicy.	Genomförd aktivitet	→	Insatsen är under planering. Kontakter med föreläsare är tagna. Resurs som ansvarar för att skapa forum i SABA är bokad.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Regionala utvecklingsnämnden			
Främja psykisk hälsa samt förebygga psykisk ohälsa hos unga	Andelen suicid per 100 000 invånare i länet har minskat till hälften (ungdomar/unga vuxna 15-24 år) jämfört med 2016 Nollvision råder	→	2016 hade länet m 6,9 suicid per 100 000 invånare (ungdomar 15-24 år). 2017 års statistik publiceras i september 2018. Suicidpreventiv konferens hålls 12 november 2018 för att synliggöra vikten av suicidpreventivt arbete i länet. Projekt UVAS har skapat en medvetenhet kring den stora andel individer som lider av psykisk ohälsa och där bemötande och insatser kopplat till dessa varierande behov har utvecklats och arbetas vidare med.
Vårdvalsnämnden			
Följa upp folkhälsoarbetet med särskilt fokus på barn, ungdomar och äldre		→	Information till vårdvalsnämnden inplanerat
Öka kunskapen hos länets medborgare samt hälso- och sjukvårdsaktörer om det reformerade tandvårdsstödet		→	Insatser till hälso- och sjukvårdsaktörer påbörjade
Strategiskt mål: Minskade sjukskrivningstal			
Regionstyrelsen			
Minskning av sjukpenningtal hos länets medborgare	Minska differensen till riket med 1 dag jmf med 2014= 12,4 dagar.	↑	Mål uppnått. Länet: 9,2 sjukpenningdagar (kvinnor 11,7 och män 6,8). Riket: 9,8 sjukpenningdagar (kvinnor: 12,9 och män 6,7) Utfall juli 2018: Måluppfyllelse. Länet ligger under genomsnittet för riket. Endast 6 län har färre sjukpenningdagar per invånare än Jämtlands län.
Vårdvalsnämnden			
Följa utvecklingen av sjuktalen i länet		→	Ingår i uppföljningen av hälsovalet
Strategiskt mål: Tillgänglig och samordnad hälso- och sjukvård			
Regionstyrelsen			
Antalet enheter som erbjuder e-besök och tidsbokning via webb ska öka i jämförelse med 2017.	Antal enheter som aktiverat först tidsbokning via webb och sedan e-besök jämfört med 2017.	↓	Föräldraledighet, ingen aktivitet samt byte av chef på kommunikationsavdelningen.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Fler patienter med behov av insatser från såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst ska få en samordnad individuell plan (SIP).	Antal patienter som har SIP jämfört med 2017.	↑	Under perioden mars-augusti har 230 kallelser till SIP skickats och 174 SIP-möten har genomförts. 62 upprättade planer har upprättats i Lifecare Jämförelsesiffror för 2017 saknas. Under månaderna mars – april 2018 skickades 64 SIP kallelser och 50 SIP möten genomfördes.
Regionala utvecklingsnämnden			
Bidra till en långsiktig evidensbaserad kunskapsuppbyggnad inom socialtjänst samt kommunal hälso- och sjukvård	Befolkningsenkäten "Hälsa på lika villkor 2018" visar på minskad andel som upplever nedsatt psykiskt välbefinnande samt minskad andel som har funderat på självmord	→	2017 utbildades 35 instruktörer i metoden MHFA (Mental Health First Aid) inom Projekt psykisk hälsa. Instruktörerna utbildar för närvarande personal i sina kommuner/verksamheter.
Öka individens inflytande över sina insatser genom utvecklat användande av SIP (Samordnad individuell plan) i riktning mot delat beslutsfattande	Antalet SIP ska öka	↓	Det finns för närvarande inget systematiskt tillvägagångssätt att mäta antalet upprättade SIP.
Öka brukarrepresentation lokalt och regionalt. Involvera brukar-representanter i arbeten där brukarperspektivet behöver synliggöras	Årlig rapport från JLB (Jämtlands läns brukarråd) indikerar ökad brukarrepresentation	→	Projekt psykisk hälsa involverar brukarorganisationer i alla pågående processer. JLB har erhållit ett bidrag om 100 000 kr från projektet för att deras medverkan ska kunna möjliggöras.
Vårdvalsnämnden			
Följa upp införandet av lagen om utskrivningsklara		→	Insatser inplanerade
Följa arbetet med kommunsamverkan		→	Insatser inplanerade
Ökad kännedom om vårdvalen hos medborgare		↑	Informationsinsatser genomförda med anledning av att det nu finns möjlighet att lista sig via 1177.

4 Framgångsfaktorer i Patientperspektivet

Patientperspektivet ska fånga patienternas uppfattning om och medicinska resultat av given vård. De strategiska målen inom område patient verkställs av regionstyrelsen och vårdvalsnämnden.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Strategiskt mål: Vård efter behov - jämlik och jämställd			
Regionstyrelsen			
Identifiera ohälsområden som konstaterats förekomma i högre grad hos asylsökande och nyanlända flyktingar. Därefter ska utvecklingsområden och målvärden för 2019 utarbetas.	Genomförd aktivitet	→	Utvecklingsområden är identifierade: <ul style="list-style-type: none"> - Psykisk hälsa - Föräldrastöd/Barnhälsovård - Hälsoinformation på det egna språket (Egenvård/Hälsovård, Kost och Livsstil, tobak/alkohol/droger, sexuell och reproduktiv hälsa) Bevakning för att eventuellt finna möjliga nationellt mätbara indikatorer som grund för nuläge och kvalitetsuppföljning.
Samverkansavtal om familjecentralerna ska finnas mellan Region Jämtland Härjedalen och samtliga kommuner.	Antal samverkansavtal per 2018-12-31.	↑	Text från april 2018. Samtliga kommuner (utom möjligen Ragunda) har avtal som löper på, enligt uppgift från FC-samordnare.
Barn och ungdomar som vårdas inom psykiatrisk slutenvård ska vårdas avskilt från vuxenpsykiatriska patienter	Antalet sådana vårdplatser 2018.	→	Planerat för egna platser from oktober.
Barnkonventionen ska i högre grad praktiskt tillämpas genom att varje område inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen ska ha minst två barnombud, som var och en har fått skriftliga uppdragsbeskrivningar.	Antal barnombud på områdena 2018.	→	Regionens barnombud träffas en gång per termin i det så kallade barnombuds nätverket. Varje träff har ett tema, under våren 2018 fokuserade vi på barn som far illa. Nätverket har för närvarande 21 deltagare från följande områden: <ul style="list-style-type: none"> - HNR (3 pers) - BUM (1 pers) - Psykiatri (7 pers) - Akutområdet (3 pers) - Kirurgi (2 pers) - BUUV (1 pers) - Ögon, öron (1 pers) - HIM (1 pers) - DTS (1 pers) - RUF (1 pers) Ett förslag på regiongemensamt uppdrag för barnombud har tagits fram och förväntas beslutas i september 2018.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Vårdvalsnämnden			
Utveckla vårdvalen så att de motsvarar befolkningens behov		↑	Framgår av förfrågningsunderlag
Arbeta för jämlik tandhälsa i länet och tillgodose särskilt utsattas behov av tandvård t ex bedömningstandvård, nödvändig tandvård och barn- och ungdomstandvård		→	Arbete pågår kontinuerligt
Se över uppdraget för familjecentraler inom hälsovalet		→	Pågår
Strategiskt mål: Bättre tillgänglighet			
Regionstyrelsen			
Fler patienter inom mödrahälsovård, vuxenpsykiatri och sjukskrivningsprocess ska få frågor om våld. Hos BUP ska frågor om våld lyftas i 80 procent av alla ärenden. Inom övriga verksamheter ska andelen patienter som får frågor om våldsutsatthet öka.	<p>Antal/Andel patienter som fått frågan om våldsutsatthet jämfört med 2017.</p> <p>Även jämföra med 2016 utifrån regeringens ekonomiska satsning 2016–2018 som görs för att kvalitetsutveckla arbetet mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.</p>	→	<p>Antal patienter där dokumentationen visar att fråga om våld ställts var 1092 under årets första åtta månader. Motsvarande tidsperiod 2017 hade 669 patienter fått fråga om våld, och 2016 hade 299 patienter tillfrågats. Under hela 2016 hade 610 patienter tillfrågats om våld i nära relation.</p> <p>BUP har ett flertal aktiviteter och har egen samordnare för frågan. Arbetet på BUP har uppmärksammats även nationellt. Positiv utveckling i statistiken. Checklista framtagen vid nybesök. Förra året 12% av ärendena. Alla gravida tillfrågas vid ett särskilt besök vid MHV om våld i nära relation, rökning och alkoholvanor</p> <p>Svar på övergripande nivå: Utbildning om våld i nära relationer och implementering av rutinen att fråga om våld pågår under 2018. En webbutbildning är framtagen för att underlätta arbetet. Två samordnare är projektanställda på vardera 50 procent med hjälp av statsbidrag under 2018.</p>
Öka medarbetarnas kulturkompetens genom utbildningar om transkulturell kulturanpassad hälso- och sjukvård.	Genomförda utbildningar	→	<p>Utbildningsinsats riktad till Primärvårdens PSE är upphandlad med specifikt riktade statliga medel kommer att genomföras september - oktober 2018 i samverkan mellan MIUN, Enhet för Asyl-flyktinghälsa och Asyl-flyktingsamordning.</p> <p>Under Staare 2018 (vecka 6) genomfördes föreläsningar i Hörsalen med sammanlagt 27 programpunkter och ca 900 besökare, både personal och externa besökare.</p>

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
			Krokoms PSE-team har besökt SANKS i Snåsa för en heldags föreläsning om samisk kulturkompetens och remissrutiner för psykisk ohälsa. De har även genomfört tre samråd med samebyarna i kommunen.
Vårdvalsnämnden			
Tillgängligheten till primärvården ska öka		→	Vårdgivarna arbetar kontinuerligt med frågan. PV; Lättakut/öppen mottagning finns i på de flesta HC. Telefontillgängligheten har ökat.
Följa upp det mångkulturella arbetet		↑	Information vid nämndens möte i maj
Strategiskt mål: God vård på patientens villkor			
Regionstyrelsen			
Minska ledtider och öka möjligheterna att ge likvärdig vård genom att fortsätta utveckla arbetet med standardiserade vårdförlopp (SVF) och andra snabbspår, exempelvis höftfraktur.	Följa upp registrerade ledtider 2018 och flöden för standardiserade vårdförlopp	→	Ett nationellt kvalitetssäkringsarbete för tillförlitliga utdata för SVF pågår och en del identifierade brister är åtgärdade av vår IT-enhet. Projektet för implementering av SVF avslutas 2018-12-31, varför en förvaltningsplan för in- och utdata har påbörjats. Den beskriver hela processen, dess ingående roller samt hur ansvarsfördelningen ser ut.
Fler patienter med långvariga vårdbehov ska ha en utsedd fast vårdkontakt	Antalet patienter med utsedd fast vårdkontakt jämfört med 2017.	↑	2018 har under de två första tertialerna 1569 patienter haft en fast vårdkontakt jämfört med 1058 under motsvarande tid 2017.
Varje verksamhet i primärvården ska under 2018 visa på vilka åtgärder som vidtagits utifrån patientenkätens resultat avseende bemötande.	Genomförda åtgärder	→	PV; Analys av resultatet på enkäten ska påbörjas och därefter sker åtgärder i PV.
Öka andelen egenvårdsråd av 1177 Vårdguiden på telefon. (VP PV Kommunikation stödjer)	Antal registrerade samtal med egenvårdsråd av det totala antalet inkommande patientsamtal till 1177 (statistik via 1177).	→	<i>Första tertialet var andelen som hänvisades med egenvårdsråd 36 %. Nationellt 2017 var andelen som hänvisades med egenvårdsråd 32 %.</i> Uppgifter för tertial 2 är beställda, har inte kommit än.
Antalet självmord i Jämtland Härjedalen ska minska. Det suicidpreventiva arbetet ska bedrivas i nära samarbete och samverkan med andra samhällsaktörer. Arbetet och insatser till barn/unga ska ha hög prioritet. Region Jämtland	Antalet självmord i Jämtlands Härjedalen jämfört med 2017. Antalet utbildade inom MHFA i Jämtland Härjedalen 2018.	→	35 personer har gått MHFA-utbildning, vilket innebär att det finns bättre kunskap att identifiera patienter med risk. Statistik i slutet på året avseende antal självmord.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Härjedalen ska också följa och mäta antalet utbildade inom Mental Health First Aid.			
Vårdvalsnämnden			
Följa upp resultat av patientenkät		→	Inplanerat
Följa upp resultat av hälso- och sjukvårdsbarometern		→	Inplanerat
Mäta antal SIP (samordnad individuell plan) i primärvård		→	Pågår
Följa upp fysioterapeuter med syfte att se om vårdgivarna lever upp till de krav som ställs i patientdatalagen		→	Ska genomföras i höst
Strategiskt mål: Mer professionell vård i hemmet eller så nära hemmet som möjligt			
Regionstyrelsen			
Den specialiserade vården ska tillsammans med primärvården och kommunerna delta i utvecklingen av vård i hemmet. Antalet distansberoende vårdmöten i patienters hem ska öka.	Antalet vårdmöten som genomförts med hjälp av teknik där patienten är i sitt hem eller vanliga miljö.	↑	Text från april 2018. Detta kan grupperas in i tre olika metoder. Videomöten, KBT behandlingar via webb och hemmonitorering. Regionen har aktiviteter i samtliga inriktningar. Utöver det finns ehälsocentrum där företag, regionen och Östersundskommun är samlokaliserade för effektiv samverkan. En rutin har skapats under perioden så att antalet vårdrelaterade distansmöten kan följas upp på ett enhetligt sätt.
Under 2018 ska Region Jämtland Härjedalen fastställa en långsiktig strategi för god och nära vård	Genomförd aktivitet	→	Inom ramen för 6-punktprogrammet får fullmäktigebeslutet i februari 2018 finns punkt 1 Nära vård i samverkan. För att hantera det finns en styrgrupp för God och Nära vård som leds av hälso- och sjukvårdsdirektör, med deltagare från både primärvård, specialiserad vård och regionstaben. Däremot har ännu inget långsiktigt strategiarbete startat eftersom snabba åtgärder, samverkan mellan primärvård och specialiserad vård och stöd för ekonomisk krisledning har prioriterats.
Vårdvalsnämnden			
Mäta och följa upp antal hembesök som genomförs i primärvården		→	Följer mätning
Den uppsökande tandvården ska öka		↑	Ökat något jmf med föregående år

Framgångsfaktorer i Medarbetarperspektivet

Perspektivet medarbetare ska fånga medarbetarens uppfattning om sin arbetsplats, men även deltagande och engagemang samt arbetsmiljöfrågor. Här samlas också mål med fokus på lärande och förnyelse. De strategiska målen inom område medarbetare verkställs av regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden. Nedan redovisas vilka aktiva mål och framgångsfaktorer i form av utvecklingsområden som regionstyrelsen ska fokusera på 2018

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Strategiskt mål: Tydligt och lyhört ledarskap			
Regionstyrelsen			
Etablera ett chefsnätverk och implementera det nya ledarutvecklingsprogrammet.	Genomförd aktivitet	↑	Chefsnätverk finns vilka har bildats i samband med chefsutbildning Ny som chef t o m våren 2018. Chefsnätverk kommer fortsättningsvis att bildas genom det nya ledarutvecklingsprogrammet som nu har implementerats och startat den 1 augusti 2018.
Via Arbetsförmedlingen ska minst 40 personer med extratjänster ha påbörjat sitt arbete i Region Jämtland Härjedalen under i syfte att kvinnor och män som under lång tid stått utanför arbetsmarknaden eller som nyligen kommit till Sverige får ett intresse för yrken eller utbildningar inom regionens verksamhetsområde.	Antal medarbetare med extratjänster 2018.	→	22 personer har anställts i extratjänster. Det är flera faktorer som gör att antalet inte är fler. Inkomna arbeten, godkännande av arbeten för extratjänster, matchningen har tagit längre tid än beräknat.
Regionala utvecklingsnämnden			
Utveckling av chefsrollen för ett effektivare och tydligare ledarskap	Handlingsplan för chefer genomförs och följs upp	↑	Handlingsplan är upprättad och följs upp
Strategiskt mål: Ökad delaktighet			
Regionstyrelsen			
Medarbetarutbildningen ska genomföras av samtliga medarbetare, särskilt fokus på nyanställda. Medarbetarutbildning ska vidareutvecklas där normmedvetandet ska vara en del.	Antal medarbetare som genomfört medarbetarutbildningen 2018 samt genomförd aktivitet.	→	Medarbetarutbildningen har genomförts av närmare 3800 personer. Påminnelser går ut till nyanställda men även de som inte gjort utbildningen av annan anledning. Normmedvetande är en del i utbildningen men även i det värdegrundsarbete som pågår med bland annat Månadens dilemma.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Alla medarbetare ska känna till de beslut som påverkar det vardagliga arbetet och ha möjlighet att komma med idéer om verksamhetens utveckling. Det handlar också om kunskap och förståelse för att organisationen är politiskt styrd.	Andel medarbetare som i medarbetarenkät anger att de kan påverka hur arbetet organiseras (feb=4.03 av 6) samt beskrivning av rutiner för hur information om fattade beslut sprids till medarbetare.	→	<p>Omformulerad sedan RS revidering av verksamhetsplan i maj 2018</p> <p>Arbetsmiljöenkäten genomförs i februari och oktober varje år Inget nytt värde finns att rapportera.</p> <p>Informationsinsatser: Regionstyrelsens ordförande skriver ett blogginlägg efter varje sammanträde och de beslut som togs där.</p> <p>Vi jobbar ständigt med att förbättra våra informationskanaler och publicerar löpande beslut i såväl ledningsmail som på Insidan. Vi bjuder in till dialog (bland annat i Regiondirektörens dialogforum) och efterfrågar ofta input och idéer från medarbetare med hjälp av formulär. Exempel är bland annat efterlysning av idéer för hur Region Jämtland Härjedalen kan minska sin klimatpåverkan samt en ekonomisk förslagslåda för åtgärder för ekonomin.</p>
Regionala utvecklingsnämnden			
Medarbetarutbildningen ska genomföras av samtliga medarbetare, särskilt fokus på nyanställda	100 % av medarbetarna har genomfört utbildningen	→	Pågående.
Öka förståelsen för vikten av ett bra bemötande på arbetet och gentemot externa aktörer	Alla enheter ska arbeta med värdegrundsarbetet på APT	↑	Alla enheter har arbetat med värdegrunden på APT
Regionen ska ha nolltolerans mot sexuella trakasserier.	Andel medarbetare som i medarbetarenkät anger att de varit utsatta för sexuella trakasserier ska vara 0 %	→	Frågan finns inte med i arbetsmiljöenkäten än. Målsättningen är att genomföra en enkät i höst där frågor om sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande särbehandling finns med. Denna enkät kommer att skickas ut till alla medarbetare inom Regionen.
Strategiskt mål: Kompetensutveckling och karriärvägar för alla yrkesgrupper			
Regionstyrelsen			
För att utvecklas som lärande organisation ska Region Jämtland Härjedalen erbjuda kvinnor och män i flera yrkesgrupper att delta i forskning, även på deltid.	Antal yrkesgrupper där forskning bedrivs utifrån ansökningar om FOU-medel 2018.	↑	Interna FoU-medel för klinisk forskning är sökbara för samtliga yrkeskategorier. 2018 års medel fördelades till läkare, biomedicinsk analytiker, sjuksköterska, tandläkare och fysioterapeut.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Verksamheterna ska genomföra kompetenskartläggning och analys. Under 2018 ska systemstöd i Saba Cloud utvecklas för att kunna dokumentera individuella kompetensutvecklingsplaner i Saba Cloud.	Genomförd aktivitet	→	Omformulerat mål sedan RS revidering av verksamhetsplan i maj 2018 En kompetenskartläggning är genomförd på varje område tillsammans med personalkonsult. Arbetet att utveckla systemstöd har påbörjats.
Regionala utvecklingsnämnden			
Antalet medarbetare som har en individuell kompetensutvecklingsplan ska öka	75 % av medarbetarna har en individuell kompetensutvecklingsplan	→	Ska genomföras i medarbetarsamtalet
Strategiskt mål: Sänka sjuktal			
Regionstyrelsen			
Se aktivt mål Sänka sjukfrånvaron		↑	Planerade aktiviteter i attraktiv arbetsgivare genomförs och målet är att sjukfrånvaron ska vara högst 5,5 % 2018.
Region Jämtland Härjedalen ska ha nolltolerans mot sexuella trakasserier.	Måluppfyllelse mäts genom att redovisa andel medarbetare som i medarbetarenkät anger att de varit utsatta för sexuella trakasserier (Mål 0 %).	→	Nytt från RS 29-30/5 Frågan finns inte med i arbetsmiljöenkäten än. Målsättningen är att genomföra en enkät i höst där frågor om sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande särbehandling finns med. Denna enkät kommer att skickas ut till alla medarbetare inom Regionen.
Regionala utvecklingsnämnden			
Låg sjukfrånvaro inom regionala utvecklingsförvaltningen ska vidmakthållas och ligga på max 3 %	Totalt max: 3 % Kvinnor max: 3 % Män max: 3 %	↑	Förvaltningen ligger under målet både på totalen och fördelat på kön (Totalt 2,6%, män 2,3%, kvinnor 2,7%)
Strategiskt mål: Kompetensförsörjning utifrån behov			
Regionstyrelsen			
1 januari 2019 ska regionen ha uppnått ett oberoende av inhyrda distriktsläkare och allmänsjuksköterskor i vården.	Under 2018 ska definition av "oberoende" fastställas.	→	Nationell indikator för oberoende är framtagen. Regionens indikator kommer att beslutas under året.
Regionala utvecklingsnämnden			
Verksamheterna ska genomföra kompetenskartläggning och analys	Genomförd kompetenskartläggning	↑	Kompetenskartläggning är genomförd och handlingsplan upprättad

Framgångsfaktorer inom Verksamhetsresultat

Område Verksamhetsresultat visar strategiska områden för organisationens arbete och innefattar såväl finansiella som icke finansiella resultat. Bland icke finansiella resultat ingår utfall för "stora" processer. De strategiska målen inom verkställighetsperspektivet verkställs av regionstyrelsen, vårdvalsnämnden och regionala utvecklingsnämnden. Nedan redovisas vilka aktiva mål och framgångsfaktorer i form av utvecklingsområden som regionstyrelsen ska fokusera på 2018.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Strategiskt mål: Högre medvetenhet och ökad samverkan i hela koncernen			
Regionstyrelsen			
Genomföra en översyn av ägardirektiv för helägda bolag och bolag med en ägandeandel på mer än 30 %.	Genomförd aktivitet	→	En inledande diskussion har förts i utskottet för ekonomi om tillvägagångssätt. Samordning behövs med Regionala utvecklingsnämnden. Inom ramen för projektet "Jämställd regional tillväxt" har Regionala utvecklingsnämnden genomfört en översyn av Länstrafikens ägardirektiv där reviderade direktiv fastställts under våren.
Regionala utvecklingsnämnden			
Genomföra en översyn av ägardirektiv för helägda bolag och bolag med en ägandeandel på mer än 30 %	Genomförd översyn	↑	En kontinuerligt på-gående process inför ägarsamråd och årsmöte.
Strategiskt mål: Lägre kostnadsutveckling än 2017			
Regionstyrelsen			
Under 2017 har ett antal resultatförbättrande åtgärder för att minska kostnaderna beslutats av regionstyrelsen. Dessa ska ge effekter under 2018.	Effekter av resultatförbättrande åtgärder under 2018 (exempelvis ekonomiska och effekt på produktion och styrning).	↓	En positiv nettoeffekt av de resultatförbättrande aktiviteterna syns ännu inte.
Under 2017 genomförde SKL en analys av regionens ekonomiska läge som visar på högre kostnader inom Östersunds sjukhus. Åtgärder ska vidtas för att sänka kostnaderna	Nettokostnadsutveckling för Östersunds sjukhus ska vara under 0 %.	→	Regionfullmäktige beslutade i februari 2018 om ett åtgärdsförslag utifrån genomförd analys. Den innehåller sex åtgärds paket. Arbete pågår med åtgärder inom samtliga paket.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Regionala utvecklingsnämnden			
Nettokostnadsutveckling i enlighet med den löne- och prisförändring som fullmäktige beslutat om i Finansplan 2018–2020	Nettokostnadsutveckling	↑	Nettokostnadsutvecklingen tom augusti uppgår till 2,1% (finansplanen 2,7%)
Vårdvalsnämnden			
Vid utformande av hälsovalets regelverk och ersättningsmodell ska dialog med regionstyrelsens utskott för ekonomi ske för att tillsammans analysera ekonomiska konsekvenser		↑	Beslut taget av regionfullmäktige i februari
Strategiskt mål: Ökade intäkter			
Regionstyrelsen			
Etablera kontakter med andra som vill köpa hälso- och sjukvård eller administrativa tjänster och teknisk service för att öka regionens intäkter och nyttja befintliga resurserna mer optimalt.	Minst ett samarbetsavtal ska ha tecknats 2018.	→	Från 1 juli 2018 ingår samtliga 8 kommuner och regionen i Gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner. IT-samverkan och upphandlingssamverkan är de två områden som kommit längst men ännu inga avtal.
Regionala utvecklingsnämnden			
Nämndens arbete med att få fler att bli skattebetalare i regionen, och därmed öka intäkterna, hanteras genom framgångsfaktorerna under strategiska mål för samhälle			Se målen för Samhälle
Vårdvalsnämnden			
Följa upp resultat och användande av riktade statsbidrag som rör verksamheter inom vårdvalsnämnden		↑	Info till vårdvalsnämnden vid mötet i maj
Strategiskt mål: Ökad produktionskapacitet			
Regionstyrelsen			
Öka regionens externa finansiering för utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvården.	Följs upp genom sökta statsbidrag	→	Flera ansökningar har gjorts där beslut avvaktats.

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
En handlingsplan ska upprättas för hur Region Jämtland Härjedalen ska arbeta med tillgänglig hälso- och sjukvård för medborgarna	Genomförd aktivitet	→	Nulägesanalys genomförd av produktions-och kapacitetsplanering. En handlingsplan är under framtagande. Avsikten är att samordna detta med det arbete som pågår i krisledning. Det har utarbetats ett nytt koncept för produktionsstyrning som kommer presenteras i den nya handlingsplanen. Planen kopplas samman med nuvarande plan för rapportering av vårdgaranti och färdigställs i september – 18.
Under 2018 fastställs en fastighetsutvecklingsplan för Östersunds sjukhus där ställning tas kring med vilken takt den kan genomföras.	Genomförd aktivitet	↑	Förslag till fastighetsplan har upprättats och diskuterats gemensamt med politiker och områdeschefer i samband med utskottet för ekonomi. Planen ska behandlas på regionstyrelsens sammanträde den 28-29 maj och i fullmäktige 19-20 juni.
Regionala utvecklingsnämnden			
Utveckla processerna för bidragsgivning inom 1:1-anslaget	Ansökan av företagsstöd och projektstöd ska vara digitaliserad under 2018	→	Arbete pågår. From 1/1 2019 kommer ansökningsförfarandet för både företagsstöd och projektstöd att vara digitaliserade.
Vårdvalsnämnden			
Följa utvecklingen av strukturella förändringar i arbetet med SOU 2017:53 God och nära vård		↑	Pågår kontinuerligt
Strategiskt mål: Minskad miljö-och klimatpåverkan			
Regionstyrelsen			
Skadliga kemikalier och skadliga ämnen ska undvikas så långt möjligt och arbetet med riskbedömningar av kemiska produkter ska fortsätta så att fler av våra kemiska riskkällor blir riskbedömda ur miljö-, säkerhets- och hälsosynpunkt.	Andel av kemiska riskkällor som har riskbedömts 2018.	→	Under 2017 har 639 riskbedömningar gjorts med hjälp av konsulter. Ledningen har beslutat att avsätta medel för fortsatt riskbedömningsarbete med hjälp av konsulter.
Strategiskt arbete med energieffektivisering och att öka andelen förnybar energi ska vara fortsatt prioriterat för att nå de övergripande målen.	Andel förnybar energi och energianvändning per kvadratmeter jämfört med 2017.	→	Målet för 2017 uppnått. För april och maj var energianvändningen högre än målkurvan för att juni-augusti åter följa målkurvan, men det återstår att se resultat på helår.
Vid inköp, inklusive upphandling, ska miljökrav ställas där så är relevant och uppföljning av miljökrav i upphandlingar ska systematiseras och öka.	Andel upphandlingar där miljökrav ställts under 2018.	↑	Miljökrav har ställts i alla annonserade varuupphandlingar under 2018 och i de tjänsteupphandlingar där det anses vara relevant

Framgångsfaktor	Mått	Per aug	Kommentar
Regionala utvecklingsnämnden			
De åtgärder som initierats för att minska klimatpåverkan från resor och transporter ska ha fortsatt kontinuitet	Koldioxidutsläppen ska minska med 14 % jämfört med år 2016		Redovisas årligen i regionens miljöboksut.
Resfria möten skapar tidseffektivitet och minskar transportutsläppen	Distansdeltagande är möjligt vid samtliga RUNs utskotts-/AUmöten 2018	↑	Målet uppnått
Vid inköp, inklusive upphandling, ska miljökrav ställas där så är relevant	Andelen ekologiska råvaror inom våra folkhögskolor ska vara 30 % av det totala livsmedelsinköpen		Mäts vid årsbokslut
Strategiskt mål: Fler arbetstillfällen utanför Östersund			
Regionstyrelsen			
Distansarbete ska möjliggöras och omlokalisering av arbetstillfällen från Östersund till länets övriga delar ska ske där det är kostnadseffektivt.	Genomförd aktivitet	→	Regler för distansarbete har utarbetats. Distansarbete utförs i större utsträckning. Arbetsuppgifter utförs oberoende av placering i viss utsträckning.
Regionala utvecklingsnämnden			
Stärka den regionala närvaron genom att flytta del av arbetstid alternativt verksamhet till samtliga regionens kommuner	Schema för förläggning av medarbetares arbetstid i regionens kommuner upprättas och följs Hur stor andel av totalt arbetade timmar i % genereras i regionens kommuner exkl. Östersund	↑	Schema finns och kommunbesök görs nu löpande. Där ges kommunens politiker och tjänstemän möjlighet till frågor och erfarenhetsutbyte.

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Samordningskansliet
Sandra Hedman
Tfn: 063-147509
E-post: sandra.hedman@regionjh.se

Avstämning av övergripande handlingsplaner augusti 2018

En uppföljning per augusti 2018 av Region Jämtland Härjedalens regionövergripande handlingsplaner som ingår i regiondirektörens direktiv för 2018 har genomförts. Sammantaget visar uppföljningen att arbete med aktiviteter för att nå målen i planerna pågår. Fortfarande återstår dock mycket arbete för många planer och det finns många mål där det är osäkert om de kan vara uppfyllda till årets slut. För handlingsplan miljö exempelvis kommer statistik för flera målområden att kunna tas fram först vid årets slut. För flera av de handlingsplaner som är länsövergripande pågår arbete med att hitta regiongemensamma prioriteringar och utvecklingsområden.

De nya handlingsplaner som skulle utarbetas under 2018 kommer att göras klara under hösten; Handlingsplan för jämställd och jämlik verksamhet, Handlingsplan för tillgänglighet, Handlingsplan för Kvalitet och Handlingsplan för suicidpreventivt arbete.

Övergripande handlingsplanen upprättas för sakområden som särskilt behöver fokuseras på och där gemensamt, planerat och systematiskt arbete krävs för att driva arbetet med sakområdet framåt. I dem finns en vägledning om vilka aktiviteter som varje verksamhet ska bidra med för att nå övergripande mål. Enligt regiondirektörens direktiv för verksamhetsplaner 2018 ska det för året finnas 16 övergripande handlingsplaner. Handlingsplanerna följs upp i samband med tertialrapport, delårsrapport och i årsbokslutet.

Uppföljningen utgår från följande värden:

 Arbetet går bra Alla eller de flesta av målen ser ut att kunna vara uppfyllda till årets slut.	 Arbetet går delvis bra Målen ser delvis ut att kunna vara uppfyllda till årets slut.	 Arbetet går dåligt Inga eller väldigt få mål ser ut att kunna vara uppfyllda till årets slut.
--	--	---

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
1. Övergripande handlingsplan för attraktiv arbetsgivare 2018-2020	RD 2017-11-03 RS/2304/2017	 <p>3.1.1. Arbetet med medarbetarnas roll i kompetensförsörjningen har inletts bl.a. genom information vid introduktion av nyanställda. Ett systematiskt arbetssätt i frågan behöver fortsätta genomföras även under 2019.</p> <p>Medarbetarutbildning angående datainträng har inte startat upp under 2018 och planeras om till 2019.</p>

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
		<p>3.1.2 Arbetet med chefers förutsättningar pågår. Uppföljningen av arbetet är försenad och kommer att genomföras hösten 2018.</p> <p>Ny som chef utgår och ersätts enligt plan av chefsutvecklingsprogram 1.</p> <p>3.1.3 Kompetensförsörjning Process och verktyg för samtal med arbetare som avser att sluta behöver omplaneras till 2019.</p> <p>3.1.4 Karriärvägar – lön. Kopplingen mellan karriärvägar och lön är planerad att vara klar 2018. Då arbetet med karriärvägar är planerat till 2018–2019 behöver planen avseende lönebildningen anpassas till detta. Lönebildningsarbetet genomförs årligen under kollektivavtalsförhandlingarna, vanligtvis under hösten. Därmed behöver arbetet med kopplingen mellan karriärvägar och lön planläggas till 2020.</p> <p>3.1.5 Hälsa och arbetsmiljö Handlingsplan för att göra HSO's roll har inte tagits fram och omplaneras till 2019.</p>
<p>2. Övergripande handlingsplan för barnkonventionen och de nationella minoriteterna 2018.</p>	<p>RS 2018-10-23 RS/2301/2017</p>	<p>→ Nationella minoriteter: Många aktiviteter pågår. Staare2018 avlöpte med framgång. Regionens samarbetsavtal med SANKS har förnyats för ytterligare tre år. Nöjdheten med avtalet är stor och identifierade brister i interna rutiner har åtgärdats. Sedan avtalet ingicks har cirka 20 patientresor till SANKS genomförts. Vi samarbetar med Norrbotten, Västerbotten och Dalarna i Kunskapsnätverk för samisk hälsa. Ett fokus är att bli bättre på att tillvarata befintlig samisk kompetens i vården. Detta görs främst inom ramen för regionens samiska personalnätverk, som har cirka 15 deltagare. Inom projektet pågår också arbetet med en e-utbildning i samiska kulturförståelse. MHFA-utbildning för samisk befolkning ställdes in pga för få anmälda. Analys av detta pågår. Ett flertal dialoger med samisk befolkning har genomförts, ett arbete som kommer att fortgå under resten av året. Informationen på webben om nationella minoriteter</p>

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
		<p>har förbättrats, vilket innebär att vi bättre uppfyller ställda lagkrav. Vissa aktiviteter är inte påbörjade ännu.</p> <p>Barnkonventionen: Arbetet med att samordna och utveckla barnombudens funktion fortsätter och ett regiongemensamt uppdrag har tagits fram. Det regiongemensamma nätverket för barnombud består av 21 ombud från 10 områden. Under våren genomfördes en träff med fokus på oro för barn som far illa. Fram till augusti 2018 har 274 orosanmälningar gällande barn diarieförts. Ett något färre antal har registrerats i Cosmic, vilket tyder på att den förhållandevis nya rutinen för hur orosanmälningar ska hanteras (där diarieföring var den stora förändringen) har slagit igenom i hela organisationen. Det är fortsatt svårt att följa i vilken utsträckning anhöriga barn får information, råd och stöd, vilket främst beror på att journalföringen är bristfällig. En ny mall för barn som anhöriga har under våren utvecklats tillsammans med Psykiatrin och lagts in i Cosmic.</p>
<p>3. Övergripande handlingsplan för informationssäkerhet 2018-2019.</p>	<p>RD 2017-10-23 RS/1929/2017</p>	<p>➔</p> <p>Då handlingsplanen är tvåårig (2018-2019) och revidering ska genomföras, bedöms läget fortfarande som gul pil även om ett antal aktiviteter inte är påbörjade. Flera aktiviteter har genomförts inom Garboprojektet. E-utbildning inom informationssäkerhet börjar bli klar och ska ut på pilottest i höst. En mall för systemsäkerhetsplan är under bearbetning och har testats av några systemansvariga. Varningsflagg utfärdas för att arbetet för områden i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och avdelningar i Regionstaben med kartläggning av kritiska beroenden (till IT system) och fastställande av maximalt tolerabla avbrottstider inte kommit igång. Det kräver medverkan från verksamheten, ansvaret ligger hos VOC, VC, EC, AC. Kontakt behöver tas med infosäksamordnare för att komma igång. Gällande mobila arbetssätt pågår arbete inom O365 förvaltningen.</p>

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
		<p>Aktiviteten om att utse informationssäkerhetsombud har utgått och ersatts av organisation för personuppgiftsbehandling med DSO, biträdande DSO samt registerkoordinatorer (RK). En viss ambitionssänkning avseende hur många avdelningar och områden som ska genomföra beroendekartläggning av kritiska IT system sker inför 2019. Nyutgåva av reviderad plan publiceras under september.</p>
<p>4. Övergripande handlingsplan för jämställdhetsintegrering</p>	<p>Ska utarbetas under 2018</p>	<p>➔</p> <p>Arbete pågår med en ny handlingsplan där sakområdena jämställdhet, jämlikhet, barn och nationella minoriteter slås ihop. Den handlingsplanen ska även inkludera CEMR-deklarationen. Handlingsplanen ska utgå från den nya Policyn för jämställd och jämlik verksamhet som utgångspunkt. Planen ska fastställas under oktober.</p>
<p>5. Övergripande handlingsplan för läkemedel 2018</p>	<p>RD2017-10-23 RS/1960/2017</p>	<p>➔</p> <p>Resultaten är för närvarande under årets målsättning både när det gäller kostnadsutvecklingen och att alla patienter ska ha tillgång till en komplett läkemedelslista. Åtgärder är påbörjade.</p> <p>I arbetet med minskad antibiotikaförskrivning har Regionen nått det nationellt uppsatta målet sedan många år, dvs 250 recept/1000 invånare</p>
<p>6. Övergripande handlingsplan för miljö 2018</p>	<p>RD 2017-11-04 RS/1934/2017</p>	<p>➔</p> <p>Endast två av 8 mål nåddes 2017 och det krävs relativt stora förbättringar för att nå alla mål för 2018. Arbete med åtgärder för att nå målen i handlingsplanen pågår, men mycket återstår.</p> <p>Vad gäller målet om energieffektivisering är målet för 2017 uppnått. För april och maj var energianvändningen högre än målkurvan för att juni-augusti åter följa målkurvan, men det återstår att se resultat på helår.</p> <p>Vad gäller arbetet med riskbedömning av kemiska produkter så har det under 2017 gjorts 639 riskbedömningar med hjälp av konsulter. Beslut finns om att avsätta medel för fortsatt riskbedömningsarbete med hjälp av konsulter.</p> <p>Aktiviteter vad gäller resor fortsätter. Klimatväxlingsprogram startade oktober 2017. Nytt avtal om leasingbilar klart och omfattar enbart</p>

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
		laddbara bilar. Laddstolpar byggs vid regionens etableringar under 2018. Analys av resestatistik för 2018 har inte hunnits med än.
7. Övergripande handlingsplan för patientsäkerhet	RS 2017-11-02 RS/2227/2017	➔ Arbete med aktiviteterna i planen fortsätter. Resultat för målet om att ”Andel vårdskador ska minska” uppnås ej för tidsperioden ”rullande tolv”, 2017-07 – 2018-06 blir utfallet, vårdtillfällen med vårdskada 8%, målvärde för helår 2018 är 7%. Patientsäkerhets-kulturmätning pågår under vecka 37-39.
8. Övergripande handlingsplan för suicidpreventivt arbete 2016-2018 Ny utarbetas under 2018	RD 2015-10-16 RS/1635/2015	➔ Utkast framtaget, skickas på remiss till chefer inom kommunernas socialtjänst samt inom Region Jämtland Härjedalen v. 18-19 2018. Framtagen handlingsplan beräknas gå upp för beslut i SVOM 2018-10-19.
9. Övergripande handlingsplan för tillgänglighet 2017	RD 2017-10-23 RS/1403/2017	Två nya handlingsplaner är under framtagning och kommer att vara klara under september, En ny för tillgänglighet och en handlingsplan för Kvalitet. Arbetet med planerna samordnas med arbetet i den särskilda ekonomiska ledningen som pågår just nu. Nulägesanalys genomförd av produktions-och kapacitetsplanering. Uppföljning av tillgänglighetsmål finns beskrivet i delårsbokslutet per augusti 2018.
10. Övergripande handlingsplan gällande sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 2017-2021	RD 2017-03-30 RS/179/2017	➔ Arbetet fortskrider i stort enligt planen. – Antalet klamydiafall minskar i länet. Jan-aug 2017 togs 4661 prover och 325 klamydiafall anmäldes. Samma period 2018 togs 4795 prover och 281 klamydiafall anmäldes. Vi toppar inte längre klamydiastatistiken nationellt sett men vi ligger fortfarande högre än rikssnittet. – 13.4 % av klamydiatesterna sker via nättest (MVK) att jmf med 9% samma period 2017. 18.3% av männens prover och 11,8% av kvinnornas prover sker via MVK. – Arbetet med att ta fram ett vårdprogram gällande kvinnlig könsstympning pågår i samverkan med berörda enheter/kliniker.

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
		<p>– Abortstatistiken kan vi numera endast följa på nationell nivå, vi tittar närmare på detta till nästa uppföljning.</p> <p>Processplan för HBTQ-diplomering har tagits fram i samverkan med Jämtlands Gymnasieförbund där elevhälsan och biblioteket har diplomerats. Arbetet med att höja kunskap och medvetenhet kring normer och HBTQ-frågor inom regionens verksamheter går däremot långsamt. I dagsläget är det endast två verksamheter som har utbildats genom HBTQ-certifiering, Ungdomsmottagningarna och Könsidentitetsmottagningen.</p>
<p>11. Övergripande handlingsplan för ungdomsinflytande 2018</p>	<p>RD 2018-01-10</p>	<p>➔</p> <p>Ny plan för 2018 och arbete med aktiviteter pågår.</p> <p>– Det har skapats en kanal på facebook – Ung i Jämtland Härjedalen. Tanken är att publicera riktad information till unga men även fungera som kanal för undersökningar.</p> <p>– Gymnasieungdomar har presenterat examensarbeten med regionanknytning för regionala utvecklingsnämnden. Under hösten 2018 uppstart för nya examensarbeten.</p> <p>– Regionen har tillsatt 36 feriearbeten för ungdomar.</p> <p>– Framtagande av ungdomschecklista pågår.</p> <p>– Ett antal studenter har gjort praktik vid regionstaben.</p> <p>– Ungdomar har deltagit i utvecklingsarbeten.</p>
<p>12. Bättre liv för sjuka äldre – strategi och handlingsplan 2017</p>	<p>SVOM 2016-12-16</p> <p>Dnr: RS/55/2017</p>	<p>➔</p> <p>Inför 2019 ska planen komprimeras, exempelvis vad gäller uppföljning av kvalitetsregister. Ledningskraft ansvarar för aktiviteterna där fokus ligger på fallpreventivt arbete i första hand genom att föra ut Trygg och säker hemma-modellen och stödja de lokala samverkansgrupperna i deras arbete. Dessa har utökats med representanter från ambulansen.</p>
<p>13. Handlingsplan för kommunerna i Jämtlands län och Region Jämtland Härjedalen gällande Område Psykisk hälsa 2016-2020</p>	<p>Förankring i SVOM 2016-09-30</p> <p>Dnr: RS/2120/2016</p>	<p>➔</p> <p>Respektive huvudman ansvarar för att genomföra aktiviteter för att nå de mål som inryms i handlingsplanen. På regional nivå har fem mål prioriterats för gemensamt arbete mellan länets kommuner och Region Jämtland Härjedalen; regional samordning, suicidprevention, stärka barn och ungas psykiska hälsa, stärkt brukarmedverkan</p>

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
		<p>saamt att stärka äldres psykiska hälsa. Arbete pågår och går framåt enligt plan.</p> <p>För närvarande pågår en uppföljning saamt ett revideringsarbete av planens mål i enlighet med de krav som ställs i 2018 års överenskommelse mellan regeringen och SKL. Reviderad upplaga av handlingsplanen går upp till beslut i SVOM 2018-10-19.</p>
<p>14. Handlingsplan för utveckling av cancervården i Region Jämtland Härjedalen 2016 – 2018, inklusive uppföljning av handlingsplan för 2013-2015</p>	<p>HS dir 2016-05-25 Dnr: RS/1035/2016</p>	<p>➔</p> <p>Arbete med aktiviteter pågår och det återstår delar att utveckla för följande områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Högre akademisk nivå – Fortsatt kompetensförsörjning: radiologi, onkologi – Kontaktsjuksköterskans roll och arbetssätt – Efterleva framtagna rutin för inrapportering i kvalitetsregister – Öka antalet medarbetare som genomfört webb-utbildning i palliativ vård – Uppföljning sen-effekter efter cancerbehandling – Cancerprevention – Tidig upptäckt – Hemsjukvård för barn med cancersjukdom
<p>15. Plan för mottagande av asylsökande och nyanlända flyktingar</p>	<p>Regionstabschef 2017-04-10 Centuri 32658-1</p>	<p>➔</p> <p>Arbete påbörjat för revidering av plan och mål med utökat fokus att finna fortsatta regiongemensamma utvecklingsområden saamt indikatorer för kvalitetsuppföljning.</p> <p>Revidering påverkas i sin helhet av nationella och regionala beslut.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regeringens mottagandeutredning som är ute på remiss, beslut förväntas under 2018-2019 - Pågående utredning och kommande beslut, januari 2019, gällande Enhet för Asyl-flyktinghälsas nuvarande uppdrag och utförare av dessa där fyra huvuduppdrag har utkristalliserats. <p>Pågående kompetenshöjande insatser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsinsatser i kris och trauma för länets psykosociala resurser.

2018-09-18

Dnr: RS/1321/2015

Ärende	Beslut/Dnr	Anmärkning
16. Plan för spridning och omlokalisering av regionens administrativa funktioner	RS 2017-05-03 RS/781/2015	→ Plan fastställdes under 2017. Har inväntat utökning av gemensam nämnd för samverkan inom drift och service, utveckling samt specialistfunktioner för mer kraftfullt agerande kring samlokalisering.
17. Övergripande handlingsplan för Vård och omsorg i glesbygd – Norrlands inland, världsledande i utvecklingen av framtidens vård och omsorg i glesbygd	RS 2014-05-21 Dnr: LS/821/2014	→ Gruppen Vård och omsorg i Glesbygd har haft ett möte i Storuman 30 jan-1 feb där samtliga fyra norrlandsting enats om nästa strategiska steg i utveckling av vård och omsorg i glesbygd. Detta har sedan muntligen presenterats för förstesekreterare vid socialdepartementet och beskedet är att det finns möjlighet att få statliga medel för delfinansiering av denna utvecklingen. Äskande av medel har utifrån det gjorts.

